

PRAVIDLA
A
KONSTITUCE

ŘEHOLNIC SV. ALŽBĚTY
TŘETÍHO ŘÁDU SV. FRANTIŠKA
JEJICHŽ ÚČELEM JEST
OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÝCH
V ČESKOSLOVĚNSKU.

V PRAZE 1931.

CYRILLO-METHODĚJSKÁ KNIHTISKÁRNA V. KOTRBA.
NÁKLADEM VLASTNÍM

Nihil obstat.

**Canonicus Venceslaus Müller,
censor.**

IMPRIMATUR.

Pragae, die 7. Novembris 1931.

**Mauritius Pícha,
Vicarius Capitularis.**

N.: 14236.

PŘEDMLUVA.

Když svatý František z Assisi r. 1209 svým duchovním synům „Menším bratřím,“ potom též řeholnicím u sv. Damiana v Assisi, jejichž představenou byla sv. Klára, svou řeholí vytýčil zásady klášterního života, založil dle velmi pravděpodobného podání kající bratrstvo ve Florenci, nebo Faenze, jehož členové povinnostmi svého povolání byli zdržováni ve světě a proto nebylo jim možno složití řeholní sliby. Těm zanechal též r. 1221 písemná pravidla, která obdržela bullou Mikuláše IV. „Supra montem“ ze dne 18. srpna 1289 papežské schválení. Později pojmenovali mužskou větev sv. Františkem založeného řádu — I. Řádem — ženský řád k němu přidružený — II. Řádem neboli Klariskami, a bratrstvo pro světské lidi zbudované na základě Františkánské řehole — III. Řádem neboli terciáři.

Koncem 13tého století žily mnohé terciářky společně; později skládaly sliby chudoby, čistoty a poslušnosti. Toto hnutí podporovala zvláště blahoslavená Angelina z Corbara ve Folignu u Assisi, která se úplně věnovala službě chudých a nemocných a založila r. 1397 klášter ve Folignu, jehož členky skládaly tři sv. řeholní sliby a slibovaly, že budou zachovávat věčnou klausuru. Během času družilo se vždy více a více domů ke kongregaci založené

Angelinou, takže později byla považována za zakladatelku řeholních terciárek. Mezi těmito ženskými sdruženími zasluhují zvláštní zmínky „Hospitalky,“ objevující se ve 13. století a „Alžbětinky“, které nelze vždy s jistotou od nich odlišovati. Tyto dle příkladu sv. Alžběty Durinské, terciářky řádu Františkánského, zemřelé dne 17. listopadu 1231, věnovaly se ošetřování nemocných ve špitálech. Alžbětinky čítaly v polovině 16. století ještě přes 3.800 řeholnic.

Aby se zavedla potřebná jednotu mezi četnými terciářskými sdruženími, které povstaly během 15. století, vydal Lev X. dne 20. ledna 1521 bullu: „Inter caetera“, kterou stanovil společná pravidla pro řeholníky a řeholnice III. řádu sv. Františka. V ní vybral z řehole potvrzené Mikulášem IV. to, co bylo upotřebitelné pro klášterní spolky a rozšířil to novými doplňky. Zdůraznil život v poslušnosti, v čistotě a bez majetku. Přijetí klausury pro ženské kláštery ponechal jejich dobrozdání. Tyto kláštery terciárek měly býti postaveny pod pravomoc provinciála Menších bratří a visitatorů od něho ustanovených.

Na tomto řeholním podkladu vybudovaly své kláštery také Alžbětinky rozšířené nyní v Československu, v Německu, v Rakousku, v Maďarsku a Polsku, jejichž mateřský dům jest v Essenu. Založeny byly zbožnou pannou Apolonií Rademacherovou z Cách: Tato přeložila, pravděpodobně na radu kněze Jana z Helmondtu, svou působnost do Herzogenbuschu v Nizozemí, který svými četnými domy pro chudé a staré, churavé a nemocné skýtal bohatší půdu podnikavé horlivosti Apolonie ve službě chudých nemocných. Zde často a přátelsky se stýkala s řeholními terciářkami sv. Františka, žijícími v klášteře Marienburgu na Ullenburgu. V Herzogenbuschu vnuknutím Božím pocítila v sobě povolání k životnímu dílu, aby řeholními sestrami zlepšila

a povznesla ošetřování nemocných ve své domovině v Cáchách. Na radu magistrátu v Cáchách převzala reformu městského špitálu na Radermarktském náměstí, jehož kostel byl zasvěcen sv. Alžbětě. Bohabojný kněz Jan Nagelmacher z Herzogenbuschu, který Apolonii tam následoval, aby vedl duchovní správu u ní a její společnic, přiměl ji, aby dne 25. května 1626 přijala roucho III. řádu sv. Františka z rukou P. Josefa Bergaigne, tehdejšího generálního komisaře Františkánů-observantů v Německu a ještě na smrtelné posteli složila sv. řeholní sliby. Projevujíc zvláštní známky velké zbožnosti zesnula tiše v Pánu na sv. Sylvestra 1626. Při provinciální kapitole v Kolíně n. R. byla tato nová společnost r. 1627 pravoplatně přivtělena k řádu Františkánů-observantů. Již r. 1631 byla podřízena jurisdikci biskupa Lutyšského, který toto sdružení potvrdil jako řád se slavnými sliby. Tentýž biskup propůjčil jim právo, aby měly vlastní kapli a vlastní pohřebiště a aby si směly samy zvoliti svého duchovního správce. Zároveň potvrdil jejich stanovy, které pravděpodobně byly sepsány podle stanov terciárek kláštera Marienburgu v Herzogenbuschu.

Brzy založilo toto sdružení nové domy v diecesi kolínské (Düren a Jülich) a v diecesi trevírské (Luxemburg). Hraběnka Maria Terezie Leslie, rozená kněžna Liechtensteinova, uvedla Alžbětky r. 1690 do Štýrského Hradce (diecese Sekavská), odtud brzy přešly do Vídně 1709 a do Celovce 1710. Oba dva vídeňští knížata-arcibiskupové František Ferdinand z Rummelu a Zikmund z Koloniče potvrdili znovu 20. června roku 1714 a 20. března roku 1717 jejich stanovy. Tyto stanovy byly od té doby zachovávány ve všech rakousko-uherských klášteřích až do počátku 19. století. Vídeňský klášter založil

ještě v 18. století pět nových klášterů: v Praze 1719, v Bratislavě 1738, v Linci 1745, v Brně 1754, v Budapešti 1785. Pražský klášter založil kláštery ve Vratislavě 1736, v Azlburgu (d. Řezeňská) 1749; Vratislavský klášter je mateřincem kláštera v Kadani (d. Litoměřická) 1748, v Těšíně (d. Vratislavská) 1753, v Münsterbergu (d. Vratislavská) 1866. K těmto se ještě přidružily v 19. století kláštery: v Neuburgu n. D. (d. Řezeňská) 1840 (jako dcera Azlburgského kláštera) a v Jablunkově (d. Vratislavská) 1850, (dcera Těšínského kláštera). Ve 20. století z kláštera celovského byl řád přenesen také do Ameriky, totiž do Humboldt-Sask v Kanadě 1911. Všechny jmenované kláštery byly od počátku podřízeny jurisdikci diecesního biskupa, měly podle rozhodnutí Kongregace o odpustcích ze dne 18. května 1744 a 5. února 1748 podíl na všech milostech a privilegiích i odpustcích Porciunkulových, které kdy františkánskému řádu uděleny byly. Co se stanov těchto klášterů týče, vykazují závažné rozdíly mezi sebou. Kláštery v diecesi kolínské a v Luxemburku staly se během času diecesními kongregacemi s mateřincem v Cáchách a v Luxemburku. Kláštery v pruském díle diecese Vratislavské byly dne 25. prosince 1928 přetvořeny od knížetebiskupa vratislavského Adolfa kardinála Bertrama, pravomocí Apoštolské Stolice v kongregaci s papežskými právy. V ostatních klášteřích skládaly se však až do nejnovější doby slavné sliby a udržovala se dřívější samostatnost klášterů.

Codex Juris Canonici, který o svatodušních svátcích r. 1918 vešel v platnost, způsobil, že v některých věcech musely býti stanovy změněny. Zvláštní obtíže zavinila okolnost, že Apoštolská Stolica připouští skládání slavných slibů jen v klášteřích těch řeholnic, které zachovávají t. zv. papež-

skou klausuru. Naproti tomu klausura v našich klášteřích dle stanov (Stanovy a nařizení o úřadech Sester řádu Alžbětinek, str. 57. V Praze 1725), uznává pouze biskupskou klausuru. Jelikož zavedení papežské klausury za našich dob pro činný řád není možno, nezbývalo než požádati sv. Stolicí, aby zachovávajíce povahu, práva a privilegie řádů, směly podržeti dosavadní klausuru a skládati jednoduché sliby místo slavných. Brněnský klášter dostal takový indult 15. prosince 1925 od posvátné Kongregace pro řeholníky; čtyři ostatní kláštery v Československu dostaly je dne 17. června 1931. Svatá Stolica projevila totiž přání pražskému klášteru, aby ostatní kláštery téhož řádu se sjednotily na stejných stanovách. Proto sestavilo pět klášterů v Československu se nalézajících tyto konstituce, které pak papež Pius XI. dne 17. června 1931 potvrdil.

Dle svatých Kánonů dekretem generálního ministra sv. Františka, Fr. Bonaventury Marrani, ze dne 30. prosince 1929 bylo všech pět klášterů v Československu přivtěleno k I. řádu Františkánů-observantů, a tím jsou tyto kláštery účastny všech odpustků a milostí udělených I. i II. Františkánskému řádu.

Kéž toto nové právní zřízení klášterů sv. Alžběty je jim k povzbuzení a utvrzení řeholního ducha. Je sice pravdou, že pouze láska nás činí dokonalými, přece však, abychom užili výroku sv. Františka Saleského (Bohumila III, 11) „Poslušnost, čistota a chudoba jsou nejschopnější ctnosti, které nám k dosažení této dokonalosti pomáhají. Poslušnost posvěcuje naše srdce, čistota naše tělo, chudoba pak naše statky lásce a službě Boží. Toť jsou tři ramena duchovního kříže, ale všechna tři spočívají na čtvrtém a to jest pokora.“

II.

SCHVÁLENÍ PRAVIDEL REGULOVANÉHO TŘETÍHO ŘÁDU SV. OTCE FRANTIŠKA SERAFÍNSKÉHO.

PIUS BISKUP, SLUŽEBNÍK SLUŽEBNÍKŮ BOŽÍCH NA VĚČNOU PAMĚŤ.

Koncem XII. století i poněkud později byly zvláště v Itálii takové poměry, že u mnoha lidí z pýchy a z touhy po věcech pomíjejících propukaly všemožné nepravosti, ač celkem setrvala křesťanská obec ve věrnosti; a tak, když ochabla láska ke Kristu, všude místo ní zavládla nenávist a doháněla obce k zhoubným domácím válkám. Nebylo si tehdy přátí ničeho více, než aby Bůh vzbudil vynikajícího muže, který by neobyčejnými ctnostmi poskytl vhodný lék proti těmto vadám a uvedl lid opět v ducha Kristova. A víme, že úkol — napravití tehdejší společnost, již toho bylo velmi potřeby, připadl řízením Božím sv. Františku z Assisi, jenž proti bezuzdným vášním stavěl lásku k pokoře a chudobě a snažil se vzájemnou láskou spojití všechny. Když se k tak znamenitému muži hrnuly žáci ze všech stran, vzrůstala rodina františkánská velice jednak členy tří řádů Františkem založených, jednak těmi, kteří toužili po životě dokonalejším, žili pospolu a byli nazváni řeholními členy třetího řádu.

Tito slavili a to právem, — radostně sedmistyleté výročí svaté smrti serafínského Otce nejen zbožnými modlitbami a veřejně konanými slavnostmi, ale i zbožným podnikáním. Vždyť vědí všichni dobře, že od počátku svého založení snažili se řeholní členové třetího řádu osvojit si ducha sv. Františka a napodobiti světce v konání skutků lásky a zbožnosti. A proto předchůdce náš, papež Lev X. jejich řeholi schválil konstitucí „Inter caetera...“ (t. j. Mezi ostatními věcmi...) Nicméně však, jak se ve věcech lidských přihází, časem mnohé, co papež Lev X. ustanovil, buď zcela pozbylo významu nebo nesouhlasilo ve všem s předpisy Kanonů církevního práva. Proto bylo nutno, aby ono nařízení papeže Lva X. se přizpůsobilo dnešní době a novým nařízením církevním, aby terciáři regulovaní a mnohá jiná náboženská sdružení s jednoduchými sliby, která v duchu svatého Františka zřízena i jména „Františkánská“ užívají, svatého Františka svým Otcem nazývají a od něho jako z pramene sílu čerpají, nepřestávala si získávati zásluhy o věci církevní i veřejné. Svěřili jsme tedy opravu těchto nařízení posvátné kongregaci pro řeholníky, aby, až novou řeholi, vybudovanou zcela v duchu františkánském a odpovídající nyní platnému církevnímu právu, dokončí, předložila Nám ji k schválení. Nařízení to obsahuje ty kapitoly, jež se zde uvádějí.

PRAVIDLA REGULOVANÉHO TŘETÍHO ŘÁDU SERAFÍNSKÉHO OTCE SV. FRANTIŠKA.

KAPITOLA I.

Podstata života řeholního.

1. Forma slibu bratří a sester regulovaného třetího řádu sv. Františka jest tato: Zachovávati evangelium Pána našeho Ježíše Krista a žíti v poslušnosti, čistotě a chudobě.

2. Bratři a sestry, aby napodobili serafínského Otce, slibují poslušnost a uctivost Svatému Otci a církvi římské. Jsou povinni poslouchati také svých řádně ustanovených představených ve všem, co směřuje k všeobecnému i zvláštnímu cíli kongregace. (Z Regule I. a II. řádu, kapitola I.)

KAPITOLA II.

Noviciát a profese.

3. Bratři a sestry, již chtějí býti přijati do tohoto třetího řádu, musí býti pravověřícími katolíky bez podezření kacířství, pevní v poslušnosti k římské církvi, nesmějí býti vázáni svazkem manželským, prosti všech dluhů, tělesně zdraví, přímého ducha, dobré pověsti, bez nepřátelství ke svým bližním. Toto všecko musí na nich před přijetím pečlivě prozkoumati ten, kdo ku při-

jímání jest oprávněn a dbáti kanonických předpisů i pravidel. (Řehole třetího řádu schválená Lvem X., kapitola I.)

4. Rok noviciátu za vedení magistrova má za účel seznámiti novice s řeholí a pravidly, poučiti, jak konati rozjímání a vytrvalou modlitbu, dále o slibech a ctnostech, jakých prostředků užívati proti určitým chybám a jejich vykořenění, jak potlačovati vášně a získávati ctnosti. Konversové kromě toho budtež v nauce křesťanské řádně vyučeni ve zvláštních za tím účelem konaných konferencích alespoň jednou do týdne (Can. 565 § 1. a 2.).

Po ukončení zkušebního roku nechť jsou připuštěni ke složení slibů ti, kteří toho hodni byli uznáni.

KAPITOLA III.

Láska k Bohu a bližnímu.

6. Odstranivše třemi svatými sliby překážky, které jsou obyčejně na závalu svatosti, bratři i sestry se vynasnaží, plniti zákon Páně, což zcela záleží v lásce k Bohu a bližnímu. Láska jest poutem všech ctností a svazek dokonalosti. K vykořenění chyb, získání milosti k dosažení všech ctností v míře nejvyšší není nic silnějšího než láska.

7. Mocnou pohnutkou k lásce ke Kristu je častý, ba denní přístup k nejsvětější Eucharistii, která jest posvátným pokrmem a památkou umučení jeho zároveň. Nechť řeholníci ani řeholnice nezapominají, že Pán Ježíš v tajemných způsobách je stále s námi, ať ho často navštěvují, jemu se klanějí a obětuji, neboť to jest nej-

větší svátost v církvi a nevyčerpatelný pramen všeho dobra.

8. Osvědčování pak lásky k Bohu jest cvičba v lásce k bližnímu. Proto ať nejvíce skví se na pravém uředníku Kristově láska k bližnímu; všechna slova nechť jsou spořádaná, užitečná a počestná; aby láskou bohatý byl čin, nutno dříve, aby srdce jí bylo obohaceno.

KAPITOLA IV.

O službách Božích, modlitbě a postu.

9. Bratři i sestry, jak ve vlastních stanovách pověděno, důstojně, pozorně a zbožně mají konati posvátné officium. Bratři pak laici a sestry laičky modlí se místo matutina a chval dvanáct Otčenášů, za každou jinou církevní hodinku pět Otčenášů.

10. Každého pak dne, nebrání-li jim řádně odůvodněná příčina, mají slyšeti mši sv. a dbáti, aby měli bohabojného, od ordinariátu schváleného kněze, který by jim v určitých dnech slovo Boží hlásal a vedl je k pokání a ctnostem. (Reg. III. řádu cit. kapitola IV.)

11. Mají také každého dne před Bohem uvažovati, co konali, mluvili a myslili čili vykonati zpytování svědomí, mají prositi pokorně za prominutí vlastních chyb a o zlepšení předsevzeti svá Bohu obětovati a doporučeti. (Reg. cit. kapitola IV.)

12. Nechť všichni častým rozjímáním o umučení Páně živi v sobě a denně obnovují žár oběti, následující a napodobující serafinského patriarchu, aby i sami mohli zvolati se svatým Pavlem: „Jsem přibit na kříži Kristově,

žiji pak již ne já, žije ve mně Kristus.“ (Gal., 2, 19—20.)

13. Kromě újmy a postů, jež jsou povinni zachovávat všichni věřící, zachovají bratři a sestry posty předepsané vlastními pravidly, zvláště ve vigilií svátku Neposkvrněného Početí a serafínského Otce Františka.

KAPITOLA V.

O vnitřním a zevnějším životě.

14. Ježto bratři a sestry tohoto řádu se jmenují „kající“, ať umírají sami sobě a nesou každodenní kříž, jak se na pravé kajícíky sluší.

15. Nadto se mají zdržovati všech zvláštností jak v oděvu tak i v čemkoli jiném. A podle knížete apoštolů, svatého Petra, mají všechny marné skvosty světské odložití a žádné jiné tělesné ozdoby nenosití, než své řeholní roucho. (Reg. cit., cap. VI.) Mají také zachovávat klausuru podle posvátných pravidel a stanov.

16. Také mají býti opatrní ve slovech a řečech, protože mnoho řečí zřídka bývá bez hříchu. Život bratří a sester budiž takový, aby všichni působili slovem i příkladem a měli na paměti, že Pán řekl: „Tak světlo vaše před lidmi, aby viděli skutky vaše dobré a chváliti Otce vašeho, jenž jest na nebesích.“ (Mat. 5., 46.) Pokoj zvěstujíce všem, ať užívají pokorného a zbožného pozdravu a mír ať přinášejí nejen ústy ale i vždy v srdci. (Reg. cit., cap. VI.)

KAPITOLA VI.

Ošetřování nemocných.

17. Upadne-li některý bratr nebo sestra do nemoci, ať není nikoho, kdo by jim svou pomoc odepřel; ale jest povinností představených pro nemocného ustanoviti ošetřovatele. Ostatní, kteří nejsou pověřeni takovým úkolem, nechť se neštítí nemocného navštěvovati a posilovati slovy útěchy. Nejen nemocným, ale i sestárlým nebo jinak potřebným nechť všichni prokazují skutky lásky, jak se sluší na syny a dcery serafínského Otce.

18. Představení mají také povinnost nemocného nebo nemocnou napomínati ku pokání, odevzdanosti do vůle Boží a poukázati též na blízkost smrti, přísnost Božího soudu a Boží milosrdenství. (Reg. cit., kap. IX.)

19. Jakmile některý bratr nebo sestra zemře, postarají se o slavný pohřeb. (Reg. cit., cap. IX.) Za duši každého zemřelého vykonají přesně vše, co jest stanovami předepsáno.

KAPITOLA VII.

O práci a o tom, jak se pracovati má.

20. Kdož se věnovali službě Boží, ať s pomocí milosti Ducha Svatého se vyhýbají zahálce a oddají se obětavě a věrně buď chválení Boha, nebo službám lásky a povinnostem. (Srovnej řeholi II. řádu kap. VII.)

Řeholníci nechť tedy plní své povinnosti z lásky k Bohu a vše, co od nich představení žádají, pokud jen síly stačí, ať vykonávají věrně a obětavě, jak již shora bylo připomenuto. Ať se nezdráhají konati i nižší

práce, ale vykonávají je tím raději, ježto kráčejí tak ve stopách svého serafínského Otce.

Vše ať jest konáno z lásky a láska k Bohu nechť jest řeholníkům mocnou pohnutkou pracovati jen pro jeho čest a slávu. Budiž tu vyplněno slovo svatého apoštola Pavla: „Ať jíte nebo pijete neb cokoliv jiného činíte, všecko ke cti a slávě Boží činite.“ (I. Kor. 10, 31).

KAPITOLA VIII.

O závažnosti toho, co jest v této reguli obsaženo.

23. Předpisy, které jsou v této reguli, jsou pouze rady, směřující k snazšímu vedení duši k spasení, proto nezavazují ani pod těžkým, ani pod lehkým hříchem, kromě těch věcí, ke kterým jest každý již jinak zavázán buď Božským nebo lidským zákonem. (Reg. cit., kap. X.)

24. Přece však jsou bratři i sestry povinni vykonati pokání od představených jim uložené, jakmile od nich bylo žádáno. Zvláště jsou zavázáni ke třem hlavním slibům: k chudobě, (v mezích vlastních stanov řádových) k čistotě, (že zachovají stav svobodný a mimo to z nového důvodu, že to totiž Bohu slíbili, vystříhají se jakéhokoli skutku i žádosti, který se čistotě protiví), k poslušnosti (berouce na sebe závazek poslouchati rozkazu řádného představeného dle předpisu vlastních stanov). (Srovnej Reg. cit., kapitola X.)

25. Všichni, jak bratři tak sestry zařídí a upraví svůj způsob života dle předpisů řehole, v níž sliby složili, zvláště pak věrně zachovají vše, co se vztahuje k dokonalému plnění slibů. Nejvíce však si budou vážiti toho,

co vede k následování chudoby a lásky serafínského Otce: sluší se zajisté nejdříve synovi, aby v otci svém svůj vzor měl a ctností jeho následoval.

Z Á V Ě R.

Požehnání svatého otce Františka.

Bude-li kdo toto vše zachovávat, bude v nebi obdařen požehnáním nejvyššího nebeského Otce a na zemi se mu dostane požehnání milého Syna Božího i Ducha Svatého Utěšitele se vši posilou nebe a svatých. Já pak, bratr František, ze všech ten nejmenší a váš služebník, potvrzuji vám pokud mohu vnitř i zevně toto svaté požehnání se vši posilou nebe i svatých nyní i na věky věkův Amen. (Ze závěti serafínského Otce.)

My pak, rušice úplně stará ustanovení papeže Lva X., rádi svou apoštolskou mocí schvalujeme a potvrzujeme tuto řeholi třetího regulovaného řádu serafínského Otce sv. Františka v době, kdy se slaví 700leté výročí jeho smrti; doufáme, že terciáři řeholní a všichni ti, kteří nemajíce slavné řeholní sliby přece v duchu svatého Františka žijí řeholní život, posílení duchem nových ustanovení, budou ostatním terciářům, kteří zůstávají při svém světském zaměstnání a starostech — jak napsal náš předchůdce papež Benedikt XV. — vzorem na cestě křesťanské dokonalosti a jakoby vůdci, předcházející dobrým příkladem v hledání spásy věčné.

Nařizujeme, aby tento spis a v něm obsažené stanoviny byly a vždy zůstaly nezměněny, platny a účinny a bez jakékoliv změny dosáhly plně svého účelu; těm pak, na něž se vztahují, nebo v budoucnosti vztahovati

se budou, aby prospěly nyní i v budoucnosti co nejvíce; tuto věc třeba pokládati od nynějška za právoplatně skončenu, neplatným se též stává od nynějška vše, co by kdokoliv a jakékoliv hodnosti úmyslně nebo nevědomky pokusil se přičiniti odporujícího, hodného zmínky všeobecné i zvláštní.

Přejeme si pak, aby exemplářům tohoto nařízení a i stručnějším výtahům, i tištěným, rukou veřejného notáře podepsaným a opatřeným pečeti ustanoveného církevního hodnostáře, byla příkládána zcela taková věrohodnost, jako tomuto, kdyby byl k nahlédnutí ukázán.

Dáno v Římě u svatého Petra, 4. října ve svátek svatého Františka z Assisi, roku 1927, v šestém roce našeho pontifikátu.

Ze zvláštního nařízení Jeho Svatosti:

C. Kardinál LAURENTI,
předseda posv. Congregace Řeh.
(L. ✠ P.)

FR. ONDŘEJ Kardinál FRÜHWIRTH,
Kancleř sv. Římské Církve.

JOSEPH WILPERT, Apoštolský protonotář a děkan.
DOMINICUS JORIO, Apoštolský protonotář.

Reg. v kanc. Apoštolské, svazek 36. č. 87.

III.

KONSTITUCE

ŘEHOLNIC SV. ALŽBĚTY V REPUBLICĚ
ČESKOSLOVENSKÉ

PODLE

ŘEHOLE TŘETÍHO ŘÁDU SV. FRANTIŠKA ŽIJÍCÍCH.

HLAVA PRVNÍ,

Účel řeholnic sv. Alžběty.

1. Všeobecným cílem řádu sv. Alžběty jest: vésti své členky k dokonalosti tím, že zachovávají tři řeholní sliby řehole třetího Řádu sv. Františka od Jeho Svatosti Papeže Pia XI. schválené jakož i tyto Konstituce.

2. Zvláštním pak účelem řeholnic sv. Alžběty jest konati skutky milosrdenství tím, že ošetřují nemocné a poskytují pomoci potřebným a chorým ve vlastní nemocnici.

3. Aby tohoto zvláštního účelu dosáhly, zasvěcují se řeholnice sv. Alžběty především úctě Nejsvětějšího Srdce Páně, jehož milosrdná láska k nemocným a trpícím září jim nanejvýš vznešeným příkladem a povzbuzuje k následování. Mimo to uctívají patrona chrámu klášterního a následují příkladu sv. Matky Alžběty, patronky svého Řádu, prokazující účinnou a něžnou lásku nemocným a chudým, kráčejíce tak ve šlépějích sv. Otce Františka.

HLAVA DRUHÁ.

Třídy sester.

4. Jsou dvě třídy sester: Sestry chorové a sestry laičky.

5. Chorové sestry mají účast na vedení správy kláštera, hlas aktivní i pasivní (právo voliti a býti voleny); sestry laičky se obyčejně nepověřují úřady správy a nemají aktivního hlasu, leč by se Konstitucemi jinak stanovilo.

6. Sestry laičky jsou určeny pro práce potřebné v domě. Co se však týče čekatelství, noviciátu, profese, pořádku a povinností řeholního života, jakož i výsad duchovních, výhod a milostí kláštera propůjčených, to vše je společné sestrám laičkám se druhými sestrami chorovými.

HLAVA TŘETÍ.

Přijímání kandidátek do kláštera.

7. Plná moc přijímati kandidátky do kláštera přísluší Matce Představené.

8. Osoby, které žádají, aby byly přijaty do kláštera, musí podle předpisu svaté řehole, před samým přijetím pečlivě býti vyzkoušeny, mají-li všechny tělesné i duševní vlastnosti, jež jsou známkami

pravého řeholního povolání: Jsou-li tělesně i duševně zdravé, není-li u nich obavy nějakého dědičného zatížení, mají-li smysl pro život společný a projevují-li náklonnost a schopnost k ošetřování nemocných. Všechny žadatelky dříve než se přijmou, předloží: křestní a biřmovací list, a běží-li o ty, které byly již v jiném klášteře nebo řádu jako čekatelky neb novicky, požaduje se též od vyšší představené onoho řádu nebo kláštera vysvědčení přísahou stvrzené, v němž bude uvedena příčina, proč vystoupila aneb byla propuštěna. Žádná členka nebudiž přijata, není-li oprávněné naděje, že bude postaráno o její příslušnou výživu buď z vlastních příjmů nebo zvyklých almužen nebo kterýmkoliv jiným způsobem.

9. Mimo to je třeba, aby Matka Představená se svými Diskrétkami spolehlivě se přesvědčila o každé žadatelce, není-li žádné překážky, která by přijetí žadatelky činila neplatným nebo nedovoleným. Podle církevních předpisů je neplatně přijata do noviciátu osoba, která

a) odpadla od katolické víry a přistoupila k nekatolické sektě;

b) nedosáhla dosud věku pro noviciát vyžadovaného, t. j. dovršeného 15. roku;

c) byla donucena násilím, strachem nebo lstí vstoupiti do kláštera, jakož i ta, kterou by přijala

Matka Představená, donucena rovněž násilím, strachem nebo lstí;

d) jest provdána, pokud její manželství trvá;

e) řeholní profesí dosud jest vázána aneb vázána byla;

f) které hrozí trest pro zločin spáchaný, z něhož byla obžalována aneb obžalována býti může.

10. Nedovoleně sice, ale platně je přijata osoba, která,

a) zatížena je dluhy, kterých nemůže zaplatiti;

b) je povinna skládati účty aneb je zapletena do světských záležitostí, z nichž by mohly vzejíti klášteru spory a nesnáze;

c) má povinnost starati se o otce nebo matku aneb o jejich rodiče, nacházející se ve veliké nouzi, též je-li třeba její péče a práce k výživě a výchově dětí;

d) přísluší východnímu ritu a dosud nedostalo se jí dispense reskriptem písemně daným Svatou Kongregací pro Východní Církev.

11. Z těchto překážek může dispensovati pouze Svátá Stolica.

12. Která jest nemanželského původu, může býti dispensována od Matky Představené za souhlasu Rady a se svolením Ordinaria.

13. Kandidátka, uznaná za schopnou, aby vstoupila do kláštera, přijme se na zkoušku a svěří se vedení a výchově Novicmistrové, nebo jiné schopné řeholnici, kterou Matka Představená k tomu určí. Zkušební doba prožitá bez přerušení v klášteře, má trvati nejméně šest měsíců. V této zkušební době poučují se čekatelky o podstatě a účelu Řádu. Přidrží se ke společným cvičením a pracem kláštera; po tuto dobu jsou oděny rouchem barvy tmavohnědé s jednoduchým závojem na hlavě.

14. Na sklonku čtvrtého měsíce doby zkušební svolá Matka Představená kapitolu, aby se poradila a rozhodla o přijetí jednotlivých čekatelek do noviciátu. Uzná-li kapitola tajným hlasováním některou čekatelku za zcela neschopnou pro klášterní život, budiž ta v míru propuštěna. Jsou-li u některé čekatelky oprávněné pochybnosti o její schopnosti k životu řeholnímu, může jí Matka Představená prodloužit dobu zkušební ještě o dalších šest měsíců. O takové čekatelce rozhodne se v novém kapitolním shromáždění, může-li býti k obláčce a noviciátu připuštěna.

15. Jména kandidátek, uznaných za hodny řeholní obláčky, oznámí Matka Představená dva měsíce před obláčkou Ordinariovi se žádostí, aby čekatelky byly podrobeny kanonické zkoušce a byly tázány,

zda vstupují do kláštera donuceny nebo přemluveny a vědí-li, co činí.

16. Čekatelka, která při kanonické zkoušce obstála, je povinna věno určené buď Ordinariem nebo právoplatným zvykem ve prospěch kláštera složit, aneb zabezpečiti je klášteru jiným způsobem, podle občanského zákona předepsaným. Je-li žadatelka chudobná, ale vyniká mimořádnými schopnostmi, kterými může prospěti klášteru, může Matka Představená po poradném projevu svých Rádkyň a se souhlasem Ordinaria toto věno jí zmenšiti anebo vůbec prominouti; jinak třeba obrátiti se na Sv. Stolicí o zmenšení nebo prominutí věna.

17. Věno musí býti klášteru vyplaceno nejpozději před první profesí. Po profesi uloží je Matka Představená za souhlasu Diskrétek a Ordinaria v bezpečných a výhodných hodnotách. Zcela však jest zakázáno, aby se před smrtí řeholnice jakýmkoliv způsobem věna užilo, a to ani k stavbě domu, ani k zaplacení dluhů. Vystoupí-li některá řeholnice z kláštera, aneb je-li propuštěna, vrátí se jí věno bez úroků. Po úmrtí sestry, i když složila pouze dočasné sliby, přechází toto věno neodvolatelným právem v majetek kláštera.

18. Mimo předepsané věno může Matka Představená žádati na rodičích nebo poručníku čekatelky přiměřenou výbavu v prádle nebo příspěvek na

vydržování po dobu čekatelskou a noviciátu. Co čekatelka přinesla a nespotřebovala, vystoupí-li z kláštera před složením profese, budiž jí vráceno.

HLAVA ČTVRTÁ.

Obláčka a noviciát.

19. Kandidátky nechť se připraví k obláčce duchovními cvičeními konanými po celých osm dní a generální zpovědí, pakli ji zpovědník za prospěšnu považuje.

20. Obláčku vykoná Ordinarius nebo jeho zástupce podle obřadu třetího Řádu. Jméno a příjmení novicky, jejích rodičů, místo jejího narození, její stáří, zapíše se přesně do zvláštní k tomu určené knihy.

21. Novicky nosí tentýž oblek jako chorové sestry, totiž hábit a škapulíř ze sukna buď tmavohnědého, buď černého, pokrývku na hlavě a na krku barvy bílé, přes to závoj bílý, chorové sestry nosí však závoj černý. Dále nosí cingulum ze šedého konopí s pěti uzly. Při zvláštních příležitostech nosí dlouhý plášť. Za cingulem po levém boku visí růženec o sedmi radostech Panny Marie s malým křížkem. Sestry laičky jsou stejně oblečeny. Bez svolení Apoštolské Stolicе není dovoleno na tomto řeholním obleku něčeho měniti neb jinak jej nositi.

22. Mimo to, co pro platnost noviciátu je stanoveno v č. 9. a 10., aby noviciát byl pravoplatný je třeba: 1. aby se konal po dovršeném aspoň 15. roce věku; 2. aby bez přerušení trval celý jeden rok; 3. aby se konal v domě noviciátu.

23. Noviciát se ruší, takže třeba jej znovu započítí a dokonatí, jestliže novicka od Matky Představené propuštěna, z domu odešla, aneb opustila dům bez jejího dovolení s úmyslem se nenavrátit; aneb kdyby s úmyslem navrátití se více než 30 dní buď bez přerušení nebo s přerušením byla mimo dům, z jakékoliv příčiny, i s dovolením Matky Představené.

24. Když by novicka více než 15 dní, ale ne více než 30 dní i přerušně a se svolením Matky Představené anebo násilím přinucena byla mimo klausuru klášterní a zůstala pod poslušností Matky Představené, je třeba a stačí, by noviciát byl platný, aby se dny takto mimo klášter ztrávené doplnily; není-li to více než 15 dní, může Matka Představenstva předeepsati jejich náhradu, ale k platnosti noviciátu není toho zapotřebí.

25. Doba noviciátu trvá 2 roky. Z důvodu oprávněného může Matka Představená po úradě již si o každém jednotlivém případě od Diskrétek vyžádá, dobu tu prodloužití o dalších šest měsíců, nikoliv však déle.

26. První rok noviciátu, který počíná se dnem obláčky, musí novicky jako předepsanou kanonickou dobu zkušební prožítí úplně a nepřetržitě v domě noviciátním a to pod vedením Novicmistrové. Účelem zkušebního roku jest prodchnouti ducha a srdce novicek studiem svaté řehole a stanov řádových, týdenním aspoň výkladem křesťanské nauky, zbožným rozjímáním a vytrvalou modlitbou, jakož i praktickým výcvikem všeho, co se svatými sliby a ctnostmi života klášterního souvisí. Mimo to podrobují se novicky vhodným cvičením, jež slouží k potlačení chyb a k ovládnání vnitřních hnutí jakož i k získání křesťanských ctností. Proto nesmí novicky po dobu tohoto prvního roku věnovati se studiu vědy a umění, nesmí také býti pověřovány zevními úřady řádovými, mohou však během tohoto roku vykonávati obyčejné domácí práce v domě řeholním, jen když jim zbude dosti času na nábožná cvičení a ostatní výše vyjmenované denní povinnosti.

27. V druhém roce noviciátu mohou novicky býti již více uváděny v činnost řádovou starší řeholnicí zvlášť k tomu ustanovenou. Než i v tomto druhém roce zůstává hlavním cílem, aby novicky byly uvedeny do života řeholního.

28. Místnosti noviciátu mají býti pokud možno odděleny od části kláštera, v níž přebývají řeholnice. Novickám je zakázáno stýkati se s řeholni-

cemi leda v kapli, refektáři a při společných pracích, kde nelze tomu se uvarovati a nesmí s nimi také o ničem jiném hovořit, než o uložených pracích. Rovněž nesmí přijímati návštěv, ani příbuzných, jen se zvláštním dovolením Novicmistrové, jejíž úsudku a rozvaze se ponechává přidělití jí jinou sestru.

29. Na sklonku prvního zkušebního roku noviciátu svolá Matka Představená kapitolu, aby tato o jednotlivých novickách vyslovila svůj úsudek. Společnou poradou o způsobilosti a mravech každé novicky se zjistí, má-li nastoupiti druhý rok zkušební, nebo má-li býti propuštěna. Vyslovila-li většina kapitoly při tajném hlasování svůj úsudek proti některé novice, musí ji Matka Představená co nejdříve propustiti. Je-li proti novice jenom menšina hlasů, smí sice tato novicka nastoupiti druhý rok zkušební, musí však býti napomenuta a poučena o tom, v čem se má napraviti. Tajné hlasování koná se na konci druhého roku zkušebního a to v desátém měsíci.

30. Novicky, které byly při druhém tajném hlasování většinou hlasů uznány hodnými, aby byly připuštěny k svaté profesi, nutno o tom uvědomiti a spolu poučiti, že jest jejich povinností, vládnou-li kromě věna jiným jměním, neb mají-li naději na jakýkoliv majetek, aby v čas před složením prvních

svatých slibů pro celou dobu, co v řádě budou žít, učinily pořízení, komu přenechávají správu svého jmění, jeho užívání a výtěžků.

31. To zřeknutí se majetku a pořízení o něm, bylo-li opomenuto proto, že tehdy žádného jmění nebylo a později přišlo, anebo bylo-li učiněno a později jiné jmění pod jakýmkoliv titulem získáno, musí být provedeno nebo opakováno podle zásad svrchu stanovených, i když jednoduchá profese byla již složena.

32. Toto zřeknutí a pořízení, o nichž svrchu byla řeč, může profeska změnit, ne sice podle vlastního dobrozdání, ale se svolením Matky Představené a vlastního Ordinaria, pak-li by změna, alespoň z hlavní části, se nestala ve prospěch kláštera. Kdyby však klášter opustila, toto zřeknutí a pořízení ztrácí svojí platnost.

33. Profesky nesmějí se zřeknouti svého majetku tím, že by ho volně darovaly živým.

34. Novicka před složením časných slibů nechť svobodně učiní závěť o jmění, jež má nebo jehož by případně nabyla.

35. Závěť takto učiněna nesmí být změněna bez svolení Svaté Stolice, nebo kdyby věc spěchala a nebylo času na Ni se obrátit, nesmí se stát bez dovolení Matky Představené.

36. Dva měsíce před skládáním svatých slibů musí Matka Představená uvědomiti o tom Ordinaria a požádati ho, aby jeho jménem vykonána byla kanonická zkouška novicек. Totéž jest povinna učiniti dva měsíce před skládáním věčných slibů každé řeholnice.

37. Bezprostřední přípravou na první svatou profesi jsou duchovní cvičení, jež trvají alespoň celých osm dní.

38. Novicky mají účast na všech privilegiích a milostech, které byly Řádu uděleny. V případě nepředvídané smrti mají právo na přímluvy předepsané za řeholnice.

39. Novicka, nalézající se v nebezpečí smrti, smí pro útěchu své duše od Matky Představené nebo Představené domu novicек, nebo jejich zástupkyně býti připuštěna ke složení profese podle Konstitucí, ale bez jakéhokoliv určení času, i když čas noviciátu nebyl vyplněn. Novicka, která tímto způsobem profes složila, je účastna všech odpustků, přímluv a milostí Řádu udělených, zároveň získává plnomocné odpustky po způsobu milostivého léta. Ale tato profes nemá žádné právní moci, takže, kdyby novicka se pozdravila, musí čas noviciátu doplniti a složiti novou profes. Smí také vrátiti se do světa anebo Matka Představená může ji pro-

pustiti. Zemře-li taková novicka, klášter nemá žádného práva na její jmění.

40. Předpisy článků od 7—38 platí též s patřičnými změnami pro sestry laičky, pokud by nebylo výslovně jinak stanoveno. Avšak noviciát chórové sestry neplatí pro sestru laičku a naopak.

41. Novicka smí volně opustit klášter, nebo ji může Matka Představená po poradě s Diskrétkami z jakékoliv příčiny propustiti, aniž jest Matka Představená povinna propuštěné oznámiti příčinu.

HLAVA PÁTÁ.

Skládání slibů v klášteře.

42. Když úplně uplynula zkušební doba dvou let v noviciátě, skládají novicky nejprve dočasné sliby, a sice na tři roky, nebo i na delší dobu, pak-li by věk pro věčné sliby předepsaný, totiž dokonaný 21. rok, ještě byl vzdálen.

43. K platné profesi se vyžaduje aby: 1. novicka skládající sliby dovršila 16. rok svého života; běží-li o první profesi, 21. rok, běží-li o věčné sliby; 2. aby Matka Představená ji přijala za souhlasu kapitoly, jedná-li se o první dočasné sliby, a po dobrém zdání kapitoly, jedná-li se o následující případné obnovení slibů anebo o složení

věčné profese; 3. aby noviciát právoplatně uplynul; 4. aby profese nebyla vynucena násilím, velkým strachem nebo lstí; 5. aby výslovně byla složena; 6. aby byla přijata od Matky Představené nebo její zástupkyně; 7. ku pravoplatnosti věčných slibů mimo to se vyžaduje, aby předcházelo celé tříletí slibů dočasných.

44. Formule profese zní;

Já sestra Marie N. slibuji a připovídám Bohu Všemohoucímu, Marii, nejblahoslavenější Panenské Matce, svatému serafínskému Otci Františkovi, svaté Matce Alžbětě a všem Svatým v přítomnosti nejdůstojnějšího pána N. N. biskupa v N. (nebo vysoce důstojného pána N. N. zástupce nejdůstojnějšího pána N. N. biskupa z N.) do rukou Velebné N. N. Matky Představené Kláštera Sv . . . v . . . na dobu . . . roků (až do smrti) poslušnost, čistotu a chudobu (jako sestra laička) podle řehole třetího Řádu Svatého Františka a podle Stanov našeho Kláštera schválených Svatou Stolicí. K čemuž dopomáhej mi Bůh Otec, Syn i Duch Svatý. Amen.

K potvrzení toho napsala jsem tuto listinu vlastní rukou, dne . . . měsíce . . . roku . . .

N. N.

Každá profesní listina budiž od Ordinaria nebo jeho zástupce a od Matky Představené podepsána a chována v archivu kláštera.

45. Sestry se sliby dočasnými, zůstávají, pokud se týče duchovní kázně řeholní, podřízeny jako dříve, vedení své dosavadní Novicmistrové, nebo jiné osvědčené řeholnice, již Matka Představená k tomu úřadu určí. Tato bude pečovat o to, aby tyto sestry zachovaly si ducha noviciátu, prospívaly v bázni Boží, žily podle Stanov, věrně a vytrvale plnily vše, co Bohu svou profesí slíbily.

46. Sestry s dočasnými sliby mají tytéž povinnosti, pokud se zachovávání řehole a stanov týče, jako řeholnice. Rovněž mají účast na duchovních milostech, výsadách a modlitbách po smrti jako řeholnice.

47. Když uplynula doba dočasných slibů, připustí Matka Představená po vyslechnutí úsudku kapitoly projeveném tajným hlasováním sestry k složení slibů věčných. Tyto sliby jsou však pouze jednoduché. Z vážných příčin může Matka Představená prodloužit dobu dočasných slibů, které jest pak třeba obnoviti; prodloužení nesmí však býti delší než na tři roky.

48. Podobným způsobem skládají sliby i sestry laičky. Chorové sestry však předcházejí všude sestry laičky.

HLAVA ŠESTÁ.

Slib a ctnost chudoby.

49. Jednoduchým slibem chudoby vzdávají se řeholnice práva, bez dovolení Matky Představené volně rozhodovati o jakékoliv věci mající časnou cenu a o své újmě jí upotřebiti. I když klášter sám smí statků nabývati a pravoplatně jimi vládnouti, jsou přece jednotlivé řeholnice zcela chudé a nesmí bez pravoplatného dovolení Matky Představené užívati podle libosti nějakých věcí. Čeho jim třeba, dá klášter, a toho užívají jménem kláštera.

50. Řeholnice mají i po složení slibů přímé čili prosté právo vlastnické na své jmění a spolu schopnost další jmění získávati. Avšak zapovídá se jim, jak dříve bylo řečeno, ponechati sobě správu nebo užívání sebemenší částky svého majetku. Důchody, o kterých profeska nerozhodla, přecházejí v majetek kláštera a kdyby taťo z jakékoliv příčiny z kláštera vystoupila, nemohou býti vymáhány ani od ní, ani od jejích dědiců.

51. Šatstvo, prádlo, nábytek a podobné věci, které řeholnice vstupující do kláštera s sebou jako výbavu přinesly, přecházejí po složení slibů v majetek kláštera a mohou, kdyby řeholnice klášter opustily, býti jim vráceny, pokud ještě jsou po ruce. Vše co

řeholnice, Matka Představená, stejně jako podřízené, svým přičiněním nebo v zájmu kláštera získaly, nesmí si přivlastňovati nebo ponechati, ale budiž vše přiděleno k majetku kláštera, jakož i všeliké peněžní částky a cenné papíry nechť jsou uloženy ve společné pokladně.

52. Žádná řeholnice nesmí bez dovození Matky Představené ničeho přijmouti, aby tím volně mohla nakládati, ani od příbuzných, ani od jiných kterýchkoliv osob, podobně také nesmí o své vůli něco darovati nebo půjčiti.

53. Pokud se týče domácího nářadí, pokrmů a šatstva, mají býti v klášteře společné a mají se rozdávatí podle nařízení Matky Představené.

54. Mimo to jest povinností řeholnic, aby se varovaly všeho nadbytečného i nepotřebných výdajů a všeliké nedbalosti v užívání věcí časných, a to nejen proto, že toto jednání odporuje slibu, nýbrž ještě spíše, že se nesrovnává s ctností chudoby. Naopak, mají se vším, co se jim dá k užívání nebo k rozdělení, zacházeti šetrně a opatrně a bedlivě dbáti, aby vlastní jejich vinou nic se nezničilo. Zvláště má býti zařízení cel a všechno domácí nářadí určené k potřebě řeholnic, jednoduché a obyčejné, jak se sluší na dcery chudobného Otce Františka. Také nikdo nesmí bez zvláštního dovození

své cely ani jednotlivé skříně v ní postavené zamýkati, protože vše, čeho řeholnice užívají, má být vždy přístupno Matce Představené.

55. Aby řeholnice vedle zachovávání slibu chudoby cvičily se také ve ctnosti serafínské chudoby, mají srdce své osvoboditi od jakéhokoliv přilnutí k jakékoliv věci časné, mají rády se spokojiti s chudobným šatem a zařízením, a s veselou myslí přijímati na sebe následky v pravdě chudobného života v klášteře.

HLAVA SEDMÁ.

Slib a ctnost čistoty.

56. Slibem čistoty zavazují se řeholnice k životu svobodnému a zavazují se novým právním důvodem, totiž slibem, že budou varovati se i vnitřně všeho, co se zapovídá šestým a devátým přikázáním Božím.

57. Z této příčiny jsou řeholnice povinny bedlivě a svědomitě bdíti nad svými smysly, zachovávat všechna pravidla klášterní skromnosti, varovati se veškeré důvěrnosti s jinými osobami a srdce své uzavřítí přirozeným náklonnostem.

58. Zvláště musí bdíti nad tím, aby nevznikly mezi řeholnicemi a nemocnými nebo mezi jinými

domácími osobami nebezpečné důvěrnosti. Kdyby snad někdy, čehož nedej Bůh, hrozilo některé sestře takové nebezpečí, jsou všechny, jež se o tom dozvědí, zavázány sdělit to Matce Představené, aby mohla hrozícímu nebezpečí předejít a horší zlo odvrátit. Mimo to nesmí sestry bez zvláštního dovolení Matky Představené čísti světské a nevhodné knihy, časopisy, noviny, romány a jiné spisy, které nepřinášejí žádného duchovního užitku.

59. Aby tuto andělskou ctnost si zachovaly, mají řeholnice cvičiti se v mrtvení sebe a v pokoře, zvláště uctívati Pannu Marii a k ní se modliti a často přijímati Nejsvětější Svátost oltářní.

HLAVA OSMÁ.

Slib a ctnost poslušnosti.

60. Slibem poslušnosti berou na sebe řeholnice povinnost poslechnouti rozkazů svých zákonných představených kláštera ve všem, co se vztahuje přímo nebo nepřímo na řeholní život, t. j. na zachovávání slibů, Řehole a Stanov. Na základě tohoto slibu nastává řeholnicím povinnost poslechnouti v tom případě, když Matka Představená výslovně něco poručí pod slibem poslušnosti, nebo slovy podobného významu, kterými se přímý rozkaz vyjadřuje.

61. Matka Představená má však jen zřídka a z důležité příčiny dáti rozkaz pod slibem poslušnosti. Též se doporučuje, aby takový přímý rozkaz učinila buď písemně, nebo přede dvěma svědky. Řeholnice, které Matku Představenou kláštera zastupují, mohou dáti rozkaz pod slibem poslušnosti jen, když jim to Matka Představená výslovně nařídí.

62. Čtnost řeholní poslušnosti vede řeholnice k tomu, aby v duchu víry svým představeným pro vůli Boží ve všech ostatních případech se podrobovaly a ochotně a svědomitě vykonávaly vše, co se jim uloží nebo předepíše, pokud se to neprotiví vůli Boží, nařízení vyšších představených nebo Církve svaté. Tato čtnost, která celý náš život a všechno naše jednání v klášteře činí záslužným, má též za předmět přesné zachovávání Stanov a oprávněných zvyků kláštera.

63. Mimo to mají řeholnice v duchu svaté poslušnosti a pokory ochotně přijmouti a svědomitě vykonati pokání, které jim Matka Představená za přestupky Stanov nebo jiných nařízení uloží.

HLAVA DEVÁTÁ,

Modlitba a pobožnosti.

64. Řeholní sestry modlí se denně malé hodinky Nejblahoslavenější Panny Marie. Toto Mariánské Officium má se v našem klášteře konati společně a mají se zachovávatí při tom všechny církevní obřady. Řeholnice, které nemohou býti přítomny v choru v čas Officia pro službu u nemocných, anebo pro jiné povinnosti svého úřadu, pomodlí se Hodinky soukromě v příhodnou dobu. Avšak Matka Představená může je ve zvláštních případech od modlitby Hodinek dispensovati, nebo zaměnití v jiné modlitby, které jim místo nich uloží.

Sestry laičky pomodlí se 12 Otčenášů za Matutinum a Laudes a 5 Otčenášů za každou jednotlivou kanonickou Hodinku, leda že by se i ony malé Officium k Nejblahoslavenější Panně Marii v mateřské řeči modlily.

65. Kromě Mariánského officia mají se řeholní sestry snažiti, aby se každodenně ke cti nejblahoslavenější Panny Marie soukromě pro sebe, nebo společně při práci pomodlily pět desátků sv. růžence nebo růženec o sedmi radostech Panny Marie.

66. Mimo modlitby ústní musí řeholnice věnovati se také modlitbě rozjímavé, jakožto nejúčinnější

nějšímu prostředku, kterým řeholním osobám dostává se poučení, jak by dosáhly řeholní dokonalosti, osvojily si vnitřní svatost a v ní setrvaly. Z toho důvodu mají všechny řeholnice každodenně alespoň půl hodiny věnovati rozjímání. Matka Představená má o to pečovati, aby řeholnice, které nemohou se zúčastniti společného ranního rozjímání, vykonaly je v jinou hodinu denní.

67. Podle předpisu sv. Řehole mají řeholnice každého večera pečlivě zpytovati svědomí ze všech chyb a přestupků, kterých se za celý den dopustily a shlazovati je dokonalou lítostí. Kromě toho vykonávají bezprostředně před obědem a večer zvláštní zpytování svědomí, aby zvláštní chyba byla dokonaleji vymýcena a některá ctnost hlubších kořenů zapustila.

68. Mši svaté mají řeholnice býti pokud možno denně přítomny s náležitou pobožností a uctivostí. Také se jim doporučí, aby za dne častěji navštěvovaly Nejsvětější Svátost Oltářní a tím způsobem Božskému Spasiteli a svému Snoubenci projevovaly svou lásku a vděčnost a vyprošovaly si zvláštní Jeho požehnání pro práce svého povolání. Po obědě a po večeri má se tato návštěva Nejsvětější Svátosti konati společně. Také se doporučuje všem řeholnicím, aby rozjímavě častěji vykonaly pobožnost křížové cesty.

69. Všechny řeholnice, také novicky alespoň jednou v týdnu přistupují ke svátosti pokání.

70. Budiž ustanoven pouze jeden řádný zpovědník, který vyslechne zpovědi celé komunity, leda že by pro veliký počet sester, nebo z jiné důležité příčiny bylo třeba dvou nebo několika zpovědníků. Matka Představená, když vyslechne úsudek Diskretek, může biskupovi diecése navrhnouti řádného zpovědníka, musí se však podříditi rozhodnutí Ordinaria.

71. Žádá-li si některá řeholnice k uklidnění své duše a k většímu pokroku na cestě k Bohu zvláštního zpovědníka nebo duchovního vůdce, nechť se obrátí na biskupa diecése a podřídí se jeho rozhodnutí.

72. Každá komunita nechť má též zpovědníka mimořádného, který alespoň čtyřikrát za rok zavítá do řeholního domu a ke kterému všechny řeholnice se musí dostaviti, alespoň aby od něho obdržely požehnání.

73. Biskup diecése nechť ustanoví pro každou komunitu několik zpovědníků, na které se řeholnice v mimořádných případech snadno mohou obrátiti, aniž by jim bylo třeba pokaždé se dožadovati Ordinaria.

74. Kdyby některá řeholnice prosila o někte-
rého ze zpovědníků, o nichž je řeč v č. 72—73,
nesmí žádná představená ani sama, ani jinými, ani
přímo ani nepřímo dotazovati se po příčině této žá-
dosti, ani slovem ani skutkem žádosti odporovati,
anebo jakýmkoliv způsobem ukazovati, že to těžce
nese.

75. Kdyby nad to některá řeholnice k uklidnění
svého svědomí se obrátila na zpovědníka aprobo-
vaného od diecézního biskupa pro zpovídání žen,
jest tato zpověď platná a dovolená, byla-li vykonána
v kterémkoliv kostele nebo v kapli, i poloveřejné,
nebo na jiném místě právoplatně určeném pro zpo-
vídání žen nebo řeholnic; Matka Představená nesmí
to zameziti, ani nepřímo o tom pátrati, a řeholnice,
není povinna Představenou o tom uvědomiti.

76. Řeholnice, když jsou těžce nemocny i když
nehrozí nebezpečí smrti, mohou si zavolati kterého-
koliv kněze approbovaného pro zpovídání žen, i když
není určen pro řeholnice, a po dobu těžké nemoci,
kolikráte chtějí, jemu se zpovídati, což Matka Před-
stavená nesmí ani nepřímo zameziti.

77. Řádný zpovědník nechť nekoná svůj úřad
déle než tři roky; biskup však může jej potvrditi
na druhé nebo třetí tříletí, když pro nedostatek
k tomuto úřadu vhodných kněží nelze jinak stanoviti,
nebo když větší díl řeholnic i těch, které v jiných

záležitostech nemají práva hlasovacího, shodují se tajným hlasováním, aby tentýž zpovědník dále byl ponechán i ovšem pro ty, které nesouhlasily, pak-li by si toho přály, má býti jinak postaráno.

78. Ani řádný ani mimořádný zpovědník nesmí nikterak se vměšovati do vnitřního nebo zevního řízení komunity.

79. Každé Představené jest přísně zakázáno jakýmkoliv způsobem naléhati na osoby sobě podřízené, aby jí otvíraly své svědomí. Není však podřízeným zakázáno, aby svobodně a samy od sebe duši svou Matce Představené otevřely, ba je užitečno, aby samy s dětinnou důvěrou se utíkaly k své Matce Představené.

80. Každé řeholnici budiž dovolen po poradě se svým zpovědníkem častý, ano i denní přístup k svatému přijímání. Kdyby však některá řeholnice dala veliké pohoršení nebo dopustila se veliké zevní chyby, má Matka Představená právo, takové řeholnici zakázati přístup k svatému Přijímání na tak dlouho, dokud zase nepřijme svátost pokání. Řeholnice však nechť se přičiní, aby berouce podíl na tomto nebeském pokrmu, braly též podíl na milostech tím, že se pilně připravují na svaté Přijímání a horlivě využívají času při dukučinění.

81. Matka Představená má se postarati o to, aby všechny profesky každého roku, pravidelně po šest dní věnovaly se duchovním cvičením.

HLAVA DESÁTÁ.

Půst a sebemrtvení.

82. Jelikož řeholnice sv. Alžběty náleží k třetímu Řádu sv. Otce Františka, který tento Řád nazval „Kajícím Řádem,“ jsou především povinny udržovati v sobě ducha kajícího, také jej pěstovati a pokládati za jednu z pohnutek všech svých tělesných i duševních prací.

83. Tento duch kajícího, jenž vycházejí má z vědomí vlastních provinění a ze snahy, aby bylo zadosti učiněno Božské spravedlivosti také za hříchy jiných, bude řeholnice povzbuzovati k tomu, aby nejen ochotně braly na sebe pokání sv. Řeholí předepsané, a všechny obtíže řeholního života, nýbrž aby nad to i se zvláštní radostí oddávaly se namáhavé a obětivné činnosti svého povolání při ošetřování nemocných.

84. Jelikož řeholnicím jest nemožno, aby v celém rozsahu zachovávali v dávných dobách předepsané posty a újmy pro ustavičné a vysilující práce svého povolání, budou řeholnice zachovávatí církevní posty dle předpisu daného v diecesi.

Mimo církevní posty zachovávají řeholnice tyto posty řeholní:

1. Půst újmy a zdrženlivosti o vigiliích Neposkvrněného Početí Panny Marie a Nanebevzetí

Panny Marie, Svatého Františka a Svaté Alžběty.

2. Půst újmy po dobu adventní ve středu a v pátek: půst zdrženlivosti v Adventě a v době čtyřicetidenního postu každou středu.

3. V sobotu po celý rok zakazuje se používat masa.

4. V zasvěcené svátky a ve slavnosti řádové přestává přikázání o újmě, o újmě a zdrženlivosti, nebo pouze zdrženlivosti, vyjímaje svátky připadající v době postní.

5. Řeholnice, které v den postu jen Stanovami přikázaného bděly u nemocných, nejsou vázány postiti se předcházejícího dne večer a následujícího dne při snídani.

Dispens od církevního postu udílí řádný zpovědník, má-li k tomu plnomoc od Ordinaria, od postu řádového Matka Představená.

85. Po celý rok v pátek a v době svatopostní i ve středu vykonávají řeholnice disciplinu. Nemožou-li ji vykonat pro důležité překážky, pomodlí se Žalm 50. „Miserere“.

86. Mimo to se řeholnice napomínají, aby se pilně cvičily v duchu kajícího těmito skutky sebe-mrtvení: aby se spokojily s pokrmem, který se jim předkládá, aby ochotně snášely obtíže svého řeholního roucha, jakož i nepohodlí horka i zimy, aby ochotně zachovávaly předepsané mlčení, aby měly

na uzdě nezřízenou zvědavost očí a uší, aby trpělivě snášely práce svého povolání, i když jsou nepohodlné a těžké, jakož i bolesti vlastních nemocí.

87. Chtějí-li řeholnice konati ještě jiné kající skutky, mají se o tom poraditi se svým zpovědníkem, a jedná-li se o kající skutky vnější a veřejné, je jim k tomu třeba ještě dovolení Matky Představené.

88. Mimo to je prospěšno, by řeholnice alespoň jednou za rok se dostavily k Matce Představené a pokorně ji poprosily, aby je upozornila na jejich zjevné chyby, by se naučily sebe samy lépe poznávati, vlastní svou vůli zapírať a v ctnostném životě prospívati.

HLAVA JEDENÁCTÁ.

Kapitola vin.

89. Aby se řeholnice cvičily v pokořování a ve věrnějším zachovávání řeholních pravidel, alespoň jednou za měsíc bude se odbývati Kapitola vin, ve které řeholnice veřejně musí se vyznati ze všech vnějších provinění, jichž se dopustily přestupkem v méně důležitých věcech z nedopatření, ukvapenosti, křehkosti, zapomětlivosti při zachovávání řádových Konstitucí a právoplatných zvyků kláštera. Za tyto přestupky přijmou od Matky Představené přiměřené pokání ku př. modlitbu, nadpovinná cvičení nebo skutky pokory.

90. K takovým chybám náležejí:

Poslouchá-li řeholnice s váháním, přichází-li pozdě ke společným cvičením, dopustí-li se chyb při chorových obřadech, chová-li se způsobem nedůstojným řeholnice, byla-li v řeči vychloubavá, vzala-li si věc bez dovolení, porušila-li lehkovážně denní mlčení, nebo mluvila-li příliš hlasitě na místech nebo v době, kde je přikázáno mlčení, vměšovala-li se do úřadu druhých řeholnic, provinila-li se lehce proti předpisům sv. Řehole nebo Konstitucím a podobné.

91. K těmto chybám radí se jiné, někdy již poněkud těžší chyby, které, když byly veřejně spáchány, spadají do Kapitoly. Nebyly-li veřejně spáchány, mají býti oznámeny Matce Představené, jež diskretně o zadostiučinění a pokání rozhodne. Takové chyby jsou: když některá řeholnice bez důvodu vynechala společné cvičení, když zbytečně porušila noční mlčení, když bez dovolení přes den dlouhé řeči vedla, když dlouhou dobu ztrávila v nečinnosti a zahálce, když rozšiřovala pomluvy, které mohly uškoditi jiné řeholnici, když rozhodovala bez dovolení Matky Představené o věci jí svěřené, když se dopustila s rozvahou lži, když chybovala proti úctě a poslušnosti k představeným v úřadě a podobně. Z vnitřných chyb nechť v Kapitole se žádná nevyznává; nesluší se též, aby novicky a sestry laičky slyšely chyby profesek.

HLAVA DVANÁCTÁ.

Klausura a hovorna.

92. Řeholnice jsou povinny zachovávat klausuru, která jest práva biskupského, tím způsobem, že mimo nemocnici s domem řeholním spojenou nikdy nevycházejí z kláštera. Mimo to nechť dbají, aby byly odloučeny od osob světských a snaží se pečlivým bděním nad vnějšími smysly zachováti si ducha řeholního a vnitřní sebranost mysli.

93. V klášteře budiž určen díl jako klausura a oddělen tím způsobem, aby alespoň refektář, rekreační místnost, ložnice, cely a nemocnice pro řeholnice do ní náležely. Vstup do této klausury jest podle předpisů kanonických všem cizím osobám zakázán. Výjimku činí biskup diecése, nebo jeho komisař, zpovědník a lékař v nemoci některé sestry, řemeslníci, mají-li tam vykonávat potřebné práce a jiní, kterým místní biskup v jednotlivých případech z právoplatných a rozumných důvodů vstup dovolí, ovšem vždy za vhodných opatření.

94. Žádná řeholnice nesmí vyjít z kláštera bez dovolení Ordinaria, který může dáti povolení k vyjítí, vyžaduje-li to potřeba nebo prospěch kláštera, nemocnice nebo některých osob, Matka Představená má však o to pečovat, aby sestře vycházející z kláštera, pokud možno, dána byla průvodkyně. Musí-li

sestry nevyhnutelně vyjít z kláštera nebo odcestovat, nesmí jít jinam, než kam byly poslány a smějí se zabývatí toliko záležitostmi, které jim byly uloženy a nesmějí se zdržovatí mimo klášter déle než je třeba, aby rozkaz vyplnily. Sestry laičky s dovolením Matky Představené ze závažných důvodů smějí vyjít. Jelikož řeholnice žijí doživotně v přísné klauzūře, nemusí se zúčastňovatí veřejných procesí.

95. V klášteře má býti zřízena jedna nebo několik hovoren, určených k rozmluvě s cizími lidmi, které nelze odmítnoutí. Bez zvláštního dovolení Matky Představené není řeholnicím dovoleno přijímatí návštěvy v jiné místnosti kláštera. Podobně jest jim zakázáno s osobami světskými v klášteře jísti a pítí.

96. Řeholnice mohou se odebratí do hovorny jen s dovolením Matky Představené. Nechť se snaží, aby skromností a zdrženlivostí v řečech a chováním dávaly dobrý příklad. Do časných záležitostí lidí světských, byť to byly osoby příbuzné, nesmějí se vměšovatí, protože svět pro Boha opustily. Právě tak nesmějí s osobami světskými mluvití o vnitřních záležitostech kláštera.

97. Nikdo nesmí v hovorně prodlévatí déle, než toho nutnost vyžaduje. Ihned, jakmile bylo dáno znamení k nějakému společnému řeholnímu cvičení, má se řeholnice snažití, aby návštěvu přerušila

a zdvořile se poroučela, leda že by naléhavé důvody výjimky vyžadovaly.

98. Obydlí klášterního kaplana se strany kláštera v němž bydlí řeholnice, nechť jest pevnými zdmi odděleno a ať má zvláštní vchod.

HLAVA TŘINÁCTÁ.

Mlčení a dopisy.

99. Řeholnice musí zachovávatí přísné mlčení v kostele, v oratoři, v ložnici, na klausurních chodbách a schodištích, po dobu společného jídla. Matka Představená může dovoliti v neděli a svátky a při zvláštních slavnostech, aby se při stole po krátkém čtení hovořilo. Kromě toho jest zachovávatí přísné mlčení všude v domě od společné večerní modlitby do konce prvé mše svaté následujícího dne.

100. V ostatních dobách denních, mimo společnou rekreaci, mají řeholnice zachovávatí obyčejné mlčení, které jim zakazuje hlasité a zbytečné mluvení, jakož i zbytečný lomoz při práci a chůzi. Tohoto obyčejného mlčení jest třeba dbáti vždy v refektáři, v klausurních chodbách a schodištích.

101. Společná rekreace, která na každý den předepsána jest v každém klášteře, má trvatí obyčejně alespoň půl hodiny. Má sloužiti k tomu, aby řeholnice osvěžily ducha a tělo a upevnily svazky

vzájemné lásky v řeholní rodině. Z té příčiny také všechny řeholnice jsou povinny, pokud nejsou řádně omluveny, zúčastniti se společné rekreace a snažiti se, aby se vzájemně povzbuzovaly a obveselovaly poučnou a obveselující zábavou.

102. Všechny dopisy, jež řeholnice píší, musí se odevzdati otevřené Matce Představené, jež má právo, zachovávajíc tajemství a diskretnost, vzíti obsah na vědomí. Podobně musí se dopisy a jiné věci řeholnicím zasláné nejprve doručiti Matce Představené, která je podle moudrého uvážení otevře a dotyčným řeholnicím odevzdá nebo zadrží, podle toho, jak usoudí, že jest k prospěchu jednotlivých nebo celé komunity.

103. V dopisování mají býti řeholnice opatrné a zdrženlivé. Mají dbáti, aby čtenáře povzbudily a v nich úctu k řeholnímu stavu vzbudily. Každá nepotřebná a častá korespondence jest řeholnicím zakázána, protože se nesrovnává se svatostí jejich stavu.

104. Všechny řeholnice, ať jsou kdekoliv, mají právo svobodně se obrátiti na Svatou Štolicí a jejího Nuncia v té které zemi, kardinála protektora, biskupa a na Matku Představenou, právě nepřítomnou, pokládají-li to za potřebné jak pro svou osobu, tak pro společné blaho kláštera. Dopisy na svrchu

jmenované osoby, jakož i odpovědi těchto představených řeholnicím jsou z kontroly nižších představených vyňaty.

HLAVA ČTRNÁCTÁ.

Zvláštní činnost řeholnic při ošetřování nemocných.

105. Řád sv. Alžběty převzal za zvláštní úkol svůj prokazovati soucitnou lásku ošetřováním nemocných a nuzných. Proto jest povinností řeholnic věnovati se s velikou a neunavnou láskou plnění tohoto svatého povolání. Musí býti ochotny přinést jakoukoliv obět, aby trpícím trpký jejich úděl ulehčily a bolesti jejich zmírnily.

106. Pamětlivy toho, že Bůh přijímá všechny služby lásky, které svým trpícím a nuzným bližním prokazujeme, jako bychom Jemu samému je prokazovaly, mají řeholnice konati služby nemocným pro Boha a z lásky k svému Snoubenci. Touto nadpřirozenou pohnutkou posvěti všechny své skutky a služby lásky a spolu pak budou z ní čerpati sílu, aby jednotlivé oběti a utrpení svého svatého povolání s radostí nesly.

107. Aby však tyto zvláštní služby povolání nebyly na překážku jejich snaze po vlastní duchovní dokonalosti, nemají řeholnice ani při ošetřování nemocných zapomenouti na duchovní cvičení

řeholního života; proto nechť nezanedbávají denního rozjímání, zpytování svědomí a modliteb předepsaných svatou Řeholí. Nemohou-li tato zbožná cvičení pro ošetřování nemocných vykonati v ustanovený čas, musí se snažiti, aby v prvých volných hodinách to nahradily.

108. Aby nestalo se řeholnicím ošetřování nemocných nebezpečným pro spásu duše, musí se varovati vši přirozené náklonnosti a tajné důvěrnosti k osobám jejich péči svěřeným. Rovněž nesmí nemocným prokazovati služby, které by samy sebou byly neúčinné, nebo se protivily panenské počestnosti.

109. Řeholnice, určené pro ošetřování většího počtu nemocných, musí dbáti na prvním místě největšího pořádku, klidu a čistoty. Nařízení lékařských, pokud se léků a jiných služeb týče, musí samy svědomitě dbáti a o to se starati, aby jich dbaly i nemocné.

110. Poněvadž jsou ošetřovatelkami Bohu zasvěcenými, nesmí řeholnicím záležeti pouze na časném blahu nemocných jejich péči svěřených, nýbrž ještě více míti péči o blaho jejich duše. Proto mají vše podniknouti, aby nemocné Bohu získaly. Mají tedy nemocné s velikou láskou a obezřetnou horlivostí přiměti k tomu, aby nemoc trpělivě snášely, s důvěrou k Bohu se modlily, zvláště aby se utíkaly

pod mocnou ochranu nejblahoslavenější Panny Marie. Podobně mají se svědomitě o to starati, aby nemocné katoličky byly zaopatřeny sv. Svátostmi a proto ve vhodnou chvíli na to upozorniti kněze.

111. Nemocné nekatoličky, které řeholnice ošetřují, budou těšiti všeobecnými pravdami a mohou na jejich žádost nemocným pomáhati, aby vzbuzovaly tři božské ctnosti a dokonalou lítost. Podrobnějšího vyučování v katolických náboženských pravdách mají se řeholnice zdržeti. Přeje-li si nemocná takového poučení, nechť ji odkáže na příslušného katolického duchovního správce, jehož pak mají o takovém přání uvědomiti.

112. Aby řeholnice se nevysílily nočními hlídkami u nemocných, musí se Matka Představená o to postarati, aby noční hlídky byly náležitě rozděleny, aby žádná řeholnice nekonala hlídku dvě noci po sobě.

113. Matka Představená nebo řeholnice od ní ustanovená, rozhoduje o přijetí nemocné do nemocnice. Biskupové, vyjmaje biskupa litoměřického, mohou z důležitých příčin dovoliti přijetí nemocných mužů. Všichni nemocní, jež řeholnice ošetřují v nemocnici, buďtež zaznamenány do knihy, v níž se denně zapisují jména ošetřovanců, druh nemoci, její průběh, den propuštění nebo úmrtí. Rovněž se vede matrika zemřelých.

HLAVA PATNÁCTÁ.

Vzájemná láska a péče o nemocné řeholnice.

114. Mezi členkami řeholní rodiny sv. Alžběty musí vládnouti svornost, jednota a láska. Tato láska nemá se zakládati na příbuzenství a jiných přirozených vztazích, nýbrž má vycházeti z lásky k Bohu a z vědomí, že všechny tvoří dohromady jedinou velkou rodinu pod ochranou sv. Otce Františka a sv. Matky Alžběty.

115. Vedeny těmito pohnutkami, mají si řeholnice navzájem prokazovati úctu a lásku, míti mezi sebou navzájem upřímný ohled a trpělivě snášeti nedokonalosti jednotlivých řeholnic. Ve vzájemném styku nechť se zvláště bedlivě vystříhají nelaskavých a urážlivých slov, jizlivých předhůzek a podobných projevů odporu a netrpělivosti. Kdyby oproti tomu přece některá řeholnice druhou slovem nebo skutkem urazila, má ji co nejdříve pokorně odprositi, uražená má pak okamžitě ze srdce jí odpustiti a s ní se smířiti.

116. Řeholnice musí se bedlivě vystříhati každé tajné důvěrnosti a zvláštního přátelství mezi sebou, poněvadž tím se společný život podkopává a ničí. Matka Představená jest povinna nad podobnými

náklonnostmi přísně bdíti, a kdyby cos podobného u řeholnic postřehla, má toto zlo hned na počátku potlačiti.

117. Pozoruje-li některá řeholnice, že jiná upadla do větší chyby, má ji s láskou a vlídností na chybu tu upozorniti, ale nikdy nemá o tom mluvit s jinými. Chybující řeholnice má však takové dobře míněné napomenutí s pokorou a vděčností přijmouti.

118. Pak-li by toto napomenutí mezi řeholnicemi nic nepomohlo, nebo řeholnice, která postřehla takovou chybu, se domnívala, že toto dobře míněné napomenutí bude bezvýsledné, sdělí to soukromě Matce Představené, aby ona užila potřebných prostředků k polepšení chybující a k zamezení většího zla.

119. Podobně musí duch sesterské lásky a vědomí nejužšího spojení pronikati vzájemný svazek jednotlivých klášterů téhož řádu sv. Alžběty. I když jednotlivé kláštery nejsou na sobě závislé vedením a správou, nýbrž jsou úplně samostatné, přece musí se řeholnice jednotlivých klášterů pokládati za členy téže řeholní rodiny, neboť mají téhož svatého Zakladatele, tutéž svatou Matku, stejný zvláštní cíl a tytéž Stanovy. Proto se budou podle možnosti podporovati, vycházeti sobě vsťíc i dočasnou výměnou nebo přenecháním řeholnic, pokud poměry dovolí. Představené, a není-li jim to možno, jejich

zástupkyně, skoro každým rokem se sejdou v některém klášteře, aby se společně poradily, dbajíce při tom jurisdikce příslušných biskupů, co by se mělo udělati v klášteřích, aby dobro klášterů se povzneslo. Těmto schůzím předsedá biskup diecése, kde se schůze odbývá, buďto sám, anebo svým delegátem. Před koncem se stanoví místo a den příštího sjezdu.

120. K ošetřování nemocných řeholnic má býti v každém klášteře zvláštní místnost k tomu účelně zařízená a dostatečně opatřená vším potřebným nábytkem a jiným zařízením, které by nemocným mohlo ulehčiti. Předměty tyto nesmí se odtud odnášeti, ani jich užíti k jiným účelům, i kdyby náhodou nebylo nemocných řeholnic.

121. Matka Představená ustanoví řeholnici mající dostatečné vědomosti v ošetřování nemocných a lásku k řeholnicím, a jež je ochotna přinášeti potřebné oběti. Té připadá zvláštní úloha, aby ve jménu ostatních spolusester obstarávala ošetřování nemocných řeholnic a jim potřebné služby lásky prokazovala.

122. Mimo to má sama Matka Představená nemocné řeholnice často navštěvovati a s mateřskou láskou je těšiti a je k trpělivosti v jejich utrpení a k důvěrné odevzdanosti do vůle Boží napomínati. Také se postará o to, aby domácí lékař nemocné pravidelně navštěvoval a aby se jim všechny potřebné

pokrmu a léky podávaly. S dovolením Matky Představené smějí také ostatní řeholnice nemocnou na důkaz soustrasti a lásky navštěvovati.

123. Řeholnice, které Bůh navštíví nemocí nebo zvláštním utrpením, nesmí zapomenouti, že i v době nemoci mají plniti povinnosti života řeholního. Proto nesmí požadovati žádných mimořádných prostředků léčebných k dosažení zdraví, na př. návštěvu lázní a pod., které se neshodují s řeholní chudobou. Naopak mají všechno s důvěrou přenechatí nařízení představených, i pokud se týče léků a způsobu léčení.

124. Se zvláštní péčí má se nemocným řeholnicím poskytovatí duchovní útěcha. Ve vhodnou dobu nechť je zavolán zpovědník nebo jiný kněz, kterého si nemocná řeholnice přeje, jak v č. 76 řečeno bylo, aby jí udělil svaté Svátosti a dle svého úřadu jí přispěl a pomohl. Podávání sv. přijímání nechť se zařídí podle zbožného přání nemocné.

125. Kdyby některá neduživá nebo nemocná po celý měsíc ležela, aniž by byla naděje, že se brzy uzdraví, smí podle moudré rady zpovědníka přijmouti Nejsvětější Svátost Oltářní jednou nebo dvakráte v týdnu, i kdyby před tím přijala lék nebo se napila.

126. Když se nemoc horší a je nebezpečí smrti, má se ošetřovatelka s dovolením Matky Představené

postarati o to, aby alespoň jedna mše svatá byla sloužena za šťastnou hodinku smrti a nemocná ve vhodnou dobu přijala viaticum a poslední pomazání od zpovědníka nebo od jeho zástupce. Když se blíží smrt, nechť se zavolá zpovědník nebo jeho zástupce, aby umírající přispěl modlitbami podle předpisu římského Ritualu. Také ostatní řeholnice, pokud je možno, mají býti přítomny a umírající spolusestry pomáhati svou modlitbou při posledním jejím zápase.

HLAVA ŠESTNÁCTÁ.

Povinnosti k zemřelým řeholnicím.

127. Rozloučí-li se některá řeholnice s pozemským životem, postará se Matka Představená s ošetřovatelkou nemocné, aby tělo zesnulé bylo oblečeno plným rouchem řeholním a její pohřeb pak ať se vykoná podle předpisů Církve svaté, s náležitou sice slavností, ale bez veškeré vnější okázalosti. Obřady v kostele a na hřbitově vykoná řádný zpovědník nebo kdo ho zastupuje. Všechny spolusestry pokud se mohou uprázdniti, mají býti přítomny pohřebním obřadům.

128. Za každou zemřelou profesku nebo novicku mají všichni členové kláštera obětovati Bohu

nejen třikrát svaté Přijímání, ale po tři dny všechny modlitby a zásluhy svých dobrých skutků, a v choru ať se modlí po celý týden žalmy Miserere a De Profundis s příslušnou modlitbou. Mimo to postará se klášter, aby se odsloužilo co nejdříve 30 mší svatých za pokoj duše zemřelé.

129. Matka Představená se postará, aby obvyklá zpráva o úmrtí každé řeholnice zaslána byla oněm klášterům řádu sv. Alžběty, které jsou s nimi modlitbami ve spojení, aby i tam konaly se za spásu její duše obvyklé přímluvy. Když přijde do kláštera zpráva o úmrtí některé členky zmíněných klášterů, má se to ihned oznámiti celé řeholní rodině. Všechny řeholnice obětuji za zemřelou aspoň jedno sv. Přijímání, modlitby a dobré skutky celého dne.

130. Zemře-li někdo z blízkých příbuzných některého člena kláštera, na př. otec, matka, bratr nebo sestra, má se za duši zemřelého obětovati jedno svaté Přijímání, modlitby a dobré skutky celého dne. Kdykoliv zemře nemocná, svěřená ošetřování sester v klášterní nemocnici, všechny řeholnice kláštera obětuji za spásu její duše sedm kajících žalmů nebo litanie ke všem Svatým nebo sedmkrát Otčenáš a Zdravas a Odpočinutí lehké.

131. Matka Představená se postará, aby v měsíci listopadu za všechny zemřelé členy tří Řádů sv. Otce Františka, též za naše zesnulé příbuzné,

jakož i dobrodince slouženy byly 3 mše svaté a aby všechny řeholnice obětovaly 3 svatá Přijímání.

HLAVA SEDMNÁCTÁ.

Řízení a správa kláštera.

132. Jednotlivé kláštery řádu sv. Alžběty, tvoří samostatnou řeholní rodinu, která podle sv. kánonů má neodvislé řízení a správu. Tato právní samostatnost týká se hlavně voleb a přidělování jednotlivých úřadů, přijímání nových členů do kláštera, jakož i správy časného majetku.

133. Komisař kláštera, ustanovený od biskupa, mimo jiné povinnosti jemu od Ordinaria zvlášť uložené, bude mít za hlavní úkol, záležitosti klášterní před úřady duchovními i světskými zastávat a obhajovat.

134. Řeholnice, a to jak Představená tak podřízené, mají prokazovat ordinariátnímu komisaři úctu a ochotně poslouchat jeho nařízení ve všech případech, v nichž podle svatých kánonů jsou podřízeny jurisdikci diecézního biskupa,

135. V čele kláštera jest Matka Představená, které ve věcech menšího významu pomáhají tři sestry moudré a mající hlas při kapitolním shromáždění. První z nich zove se Vikářka, ostatní dvě

Diskrétky. Ve věcech důležitých však rozhoduje celá Kapitola. Kromě toho pomáhají Matce Představené při konání rozličných jejich povinnostech řeholnice, jimž jsou svěřeny jednotlivé úřady.

136. Úřad Matky představené trvá tři roky: Diskrétky a ostatní představené úřadů volí si Matka Představená sama na dobu tří let: tyto však mohou býti odstraněny a jinými nahrazeny jen z důležitých příčin.

137. Volba Matky Představené se děje v Kapitole kláštera. Tomuto shromáždění předsedá biskup diecése, nebo jeho delegát provázen dvěma kněžími skrutatory, které si sám určí.

138. Úřadu Matky Představené podle svatých kánonů jsou neschopny ty, které nejsou aspoň 10 let profeskami, počítaje od první profese, nejsou zrozeny ze zákonitého manželství a nepřekročily čtyřicátého roku. Matka Představená může býti zvolena také z jiného kláštera, žijícího podle těchto Konstitucí, ale v tom případě zvolená nesmí volbu přijati bez svolení své vlastní Matky Představené, a souhlasu vlastního biskupa. Mimo to jest třeba, aby řeholnice ta měla potřebných vlastností duše a srdce k tomuto tak těžkému úřadu, a v dosavadním životě podala důkazy útlého svědomí a horlivosti pro svatou Řeholi, tak aby mohla býti spolusestrám příkladem a vůdkyní.

139. Nechť všechny sestry se střeží přímo nebo nepřímou získávají hlasy při volbě, jak pro sebe tak pro jiné, a nechť zvolí tu, kterou před Bohem uznávají za hodnou tohoto úřadu. Nikdo nemůže dáti platně hlas sám sobě.

140. Skrutatoři dbejte, aby hlasy tajně, přesně, od každé řeholnice zvlášť a podle pořadu hodnosti byly odevzdány. Je-li některá z voliček přítomna v domě, v němž se volba koná, ale pro churavost nemůže se účastnit volby, přijme se její písemný hlas prostřednictvím dvou starších řeholnic, ustanovených předsedou volby a připojí se k ostatním do uzavřeného osudí.

141. Za zvolenou budiž pokládána ta, která po odečtení neplatných hlasů byla uznána za hodnou absolutní většinou volících; když po dvou bezvýsledných skrutiniích, ano i po třetím žádná nedostala předepsanou absolutní většinu, bude vykonána čtvrtá volba mezi těmi dvěma, které v třetím skrutiniu obdržely nejvíce hlasů. Za zvolenou platí ta, která obdržela většinu hlasů. Pak-li obdržely stejný počet hlasů, bude zvolena ta, která jest starší profesí a pak-li by obě si byly rovny profesí, ta která jest starší věkem. Výsledek volby má býti ihned sdělen zvolené, která musí prohlásit, souhlasí-li s volbou, nebo zdali se jí vzdává.

142. Zvolená, jsouc potvrzena biskupem, dostává plnou moc, říditi klášter jí svěřený; zároveň nabývá i všech práv, která přísluší podle svatých kánonů a těchto Konstitucí vyšším představeným v záležitostech duchovních i světských. Všechny řeholnice svou profesí jsou povinny své Matce Představené vzdávati úctu, lásku a poslušnost.

143. V menších věcech, které třeba podniknouti ku prospěchu kláštera, Matka Představená nechť použije rady nebo souhlasu Diskrétek. Matka Představená může tehdy s jejich souhlasem pronajmouti majetek kláštera na dobu kratší méně devíti roků, uložití peníze, zaměnití cenné papíry, zatížití dluhy a povinnostmi pod 30.000 Lir, nebo zcizití movitý a nemovitý majetek též do této sumy, může měnití denní pořádek. Mimo to radí se s Diskrétkami, jak povznésti v klášteře ctnost a jak upevniti zachovávání řehole, v čemž mají Diskrétky nad jiné vynikati. Nechť se Diskrétky varují, aby svou mocí neosvojovaly si práva Matky Představené; naopak svojí úctou a poslušností k Matce Představené mají předcházeti a dávatí dobrý příklad ostatním řeholnicím.

144. Kdykoliv však se má v klášteře podniknouti něco důležitého, nechť Matka Představená svolá celou Kapitolu, vyslechne a přijme podle svatých kánonů radu nebo svolení řeholnic, jejichž

mínění má vždy jen ráz rady, leda že by výslovně bylo vyžadováno svolení.

145. Mimo záležitosti, pro něž podle církevního práva a těchto Konstitucí se vyžaduje souhlas Kapitolu, budtež tyto případy zvlášť jmenovány: zcizení nad 30.000 Lir, nájem statků na více než na devět let, břemena stálá nebo trvajících déle než 10 roků koupě nemovitostí, nákladnější stavby, (založení nového kláštera). Kdykoliv Matka Představená předloží Kapitolu návrhy na převzetí dluhů nebo závazků, Kapitola musí uvěřiti sdělení Matky Představené, potvrzené Diskrétkami, že se mohou tato břemena bez ohrožení správy majetku převzít, stejně jako kdyby zjistily pravý stav věci nahlédnutím do knih.

146. Hlas v Kapitolu mají pouze řeholnice s věčnými sliby, které složily první profes alespoň před pěti léty; jedná-li se však o přijetí do noviciátu, o připuštění k časným nebo věčným slibům, mají hlas také sestry laičky, s věčnými sliby, když první profes složily alespoň před pěti roky. Řeholnice i sestry laičky, jsou-li s novickou příbuzné v prvním nebo druhém stupni, nesmí býti přítomny ani při posudku ani při hlasování.

147. Vyžaduje-li se souhlas řeholnic a jedná-li Matka Představená proti němu, jednání její jest neplatné; vyžaduje-li se však jen rada, dostačí

k platnému jednání, vyslechne-li Matka Představená názor řeholnic. I když nemá povinnosti, přikloniti se k jejich názoru, byť byl i jednohlasný, má přece míti pro ni velikou váhu jejich svorný úsudek a nemá se od něho odklonit, leč z příčiny, kterou uznala za důležitější. Všechny, které byly požádány o souhlas nebo radu, jsou povinny sděliti svůj úsudek s patřičnou úctou, důvěrou a upřímností.

148. Souhlas Kapitoly musí býti vždy projeven tajným hlasováním. Nikdo pod přísným trestem, stanoveným Matkou Představenou, nesmí sděliti, o čem se v Kapitole jednalo.

149. Všechny důležitější záležitosti na př. prodeje, pronájemy, převzetí nějakého břemene na delší dobu, uložení peněz, záměna cenných papírů, změna v denním pořádku a pod., musí býti písemně předložena biskupovi k schválení, který si vyžádá souhlas Svaté Stolice, je-li toho třeba podle svatých kánonů a těchto Konstitucí.

HLAVA OSMNÁCTÁ.

Jednotlivé úřady.

150. Řeholnice, která byla jmenována Vikářkou, má Matku Představenou zastupovati na všech místech a ve všech případech, kdy Matka Představená z jakéhokoliv důvodu sama přítomna býti nemůže

nebo nechce. Úřad svůj má konati v úplném souhlase s Matkou Představenou a v závislosti od ní. Kdyby Matka Představená za doby svého úřadu se rozloučila s pozemským životem, nebo úřad svůj složila, má Vikářka vésti až do potvrzení nové Matky Představené záležitosti kláštera, leda že by biskup mocí ze všeobecného práva mu příslušící z důležitých a zvláštních příčin na určitou dobu jinou správkyňi jmenoval a jí zvláštní práva udělil. To, co předcházející Představené nařídily, nechť se Vikářka neodváží měniti, nýbrž co není zcela potřebné, nechť odloží a žádné novoty nezavádí.

151. Úkol Sekretářky záleží v tom, že má povinnost pomáhati Matce Představené při psaní a vyřizování její korespondence, psáti jejím jménem a na její rozkaz psaní a úřední spisy, sepisovati protokol o sezeních Kapitoly a poradách Diskretoria, a pokračovati řádně v úředních záznamech kláštera. Proto má k tomuto úřadu zvláštní důvěrou uděleném zvolena býti řeholnice obratná v psaní, avšak zároveň svědomitá a mlčenlivá; po případě může tento úřad sekretářky zastávati také jedna z Diskrétok.

152. Za Novicmistrovou nechť je zvolena řeholnice, která se vyznamenává opatrnou moudrostí, láskou, zbožností a horlivostí pro řeholní řád. Musí býti nejméně třicetpět roků a deset roků sestrou

profeskou. Úkolem jejím jest, svěřené sobě novicky a čekatelky vychovávat, aby si osvojily a vycvičily se ve všech ctnostech klášterního života podle oněch zvláštních předpisů, které jsou obsaženy v č. 26 a 27 těchto Stanov. Protože však na dobrém vychování novicek záleží větším dílem duchovní blaho celé řeholní rodiny, nemá býti novicmistrové svěřen žádný jiný úřad ani zaměstnání, které by jí zabraňovaly, aby se důležitému svému úkolu cele mohla věnovati.

153. V řádné správě časných statků kláštera má pomáhati Matce Představené obratností a svědomitostí vynikající řeholnice Prokuratorka, která má v závislosti od Matky Představené a pod dozorem Diskrétok statky klášterní spravovati, obchodní záležitosti, potřebné nákupy a vydání jménem a z nařízení Matky Představené prováděti. Matka Představená i Prokuratorka jsou povinny řídit se svědomitě předpisy kanonického práva, běží-li o uložení nebo vybrání peněz, o získání nebo zcizení jmění klášterního.

Mimo to má míti prokuratorka pečlivě založenou knihu inventární, v níž jsou všechny položky jmění, důchodů a práv k majetku kláštera patřící, nejen jednotlivě vyjmenovány ale i obšírněji popsány; potom tamtéž buďte i všechny změny, které na těchto statcích provedeny byly, ihned pečlivě

zaznamenány. Potom musí vésti zvláštní knihy o příjmech a vydáních kláštera, kteréž jest povinna každý měsíc předložiti Matce Představené a Diskrétkám k prozkoumání a podpisu. Na konci každého roku, má sestaviti úplnou výroční zprávu o stavu a správě klášterního jmění, kterou prozkoumají a podepíší Matka Představená a Diskrétky. Tato bilance bude zaslána biskupovi.

154. Následující i jiné domácí úřady rozděluje Matka Představená podle svého uznání, nejsouc vázána souhlasem Diskrétek.

155. Vrátnou budiž řeholnice velmi svědomitá, mlčenlivá a opatrná, neboť ona střeží bránu pokoje a klidu. Od ní přijímají osoby cizí první dojmy. Jakmile uslyší zvonění, spěchá ku bráně. S každým jedná zdvořile a přívětivě, ale rozmlouvá málo. Do hovorny uvádí pouze ty, jimž jest dovoleno tam vstoupiti. Žádá-li někdo mluvit s některou řeholnicí, oznámí to Matce Představené nebo Novicmistrové. Bez dovolení Matky Představené nebo Vikářky, nesmí řeholnice volati do hovorny ani jakýchkoliv vzkazů donášeti od nich osobám cizím nebo od těchto řeholnicím vyřizovati. K chudým, kteří ku bráně klášterní přicházejí, chová se vlídně, soucitně a bez váhání jim podává almužnu. Dopisy a zásilky z venku přicházející, přinese Matce Představené, aniž by o tom komu činila zmínky, Matce

Představené odvádí též každého večera všechny klíče od dveří domovních a ráno zase je od ní přijímá.

156. Sakristance svěruje se péče o kostel nebo domácí kapli. Jí náleží udržovati chor a kostel v největší čistotě, pečlivě ukládati a opravovati kostelní roucha, otvíratí a zavíratí kostel, stále udržovati věčné světlo před Nejsv. Svátosti Oltární a obstarávati vše potřebné k službám Božím podle předpisů církevních. Má se snažiti, aby mezi anděly, klanějícími se Nejsvětějšímu v nejhlubším Jeho ponížení, zastávala úrad svůj s největší uctivostí, varujíc se všeho, co by mohlo působiti pohoršení nebo výtržnost.

157. Řeholnice, jejíž úlohou jest zvěstovati ve dne i v noci čas k službám Božím, nechť dbá toho, aby vše se dělo v predepsanou hodinu. Podle dávného zvyku ohlašují se bohoslužby znamením zvonu. Aby se tak náležitě dělo, Matka Představená určí ve svém klášteře přiměřený způsob podle okolností, místa a času.

158. Dozorkyně má na starosti prádlo a šatstvo. Má soupis všeho a upozorňuje Matku Představenou na všechny potřeby v těchto věcech a stará se o větší potřebné správký. Sama nebo se svými pomocnicemi rozděljuje řeholnicím prádlo a šatstvo na určených místech.

159. Převzme-li klášter Panen sv. Alžběty za souhlasu Ordinária jiný dům, na př. venkovské sídlo k zotavení řeholnic, nebo jako přípravu pro budoucí nový klášter, podléhá tato filiálka vedením i správou jmění zcela dotyčnému mateřinci. Matka Představená za souhlasu svých Diskréttek ustanoví schopnou řeholnici s věčnými sliby za Představenou filiálního domu a dá jí potřebnou pravomoc k jejímu úřadu. Řeholnice takové filiálky tvoří s řeholnicemi mateřince jedinou klášterní rodinu, a mohou tudíž býti Matkou Představenou každé chvíle podle jejího uznání odvolány a jinými nahrazeny. Jestliže se časem takováto filiálka dostatečně rozvine, takže by mohla samostatně trvati dále, mají se učiniti potřebné kroky, aby tato filiálka od Sv. Stolice byla povýšena na samostatný klášter, a aby se zvolila první Matka Představená. Kanonické zřízení jen tehdy se provede, když přiděleno může býti do nového kláštera alespoň osm řeholnic s věčnými sliby, představenou v to čítajíc. Klášter takto kanonicky zřízený má právo na svůj noviciát, aby mladé řeholnice tu dorůstaly v novou řeholní rodinu.

HLAVA DEVATENÁCTÁ.

Visitace.

160. Aby se opravily, ozdravily a reformovaly jednotlivé kláštery Řádu sv. Alžběty, visituje je Ordinarius diecése sám, nebo je-li právoplatně zaneprázdněn, skrze Generálního vikáře a nebo jiného kněze alespoň každých pět let a prozkoumá jejich časné a duchovní záležitosti.

161. Visitátor má právo a povinnost vyslechnouti řeholnice, jak uzná za potřebné, a od nich se dozvědět vše, co má vztah na visitaci. Řeholnice jsou povinny odpovídati dle pravdy a Matka Představená nemá žádného práva je odvracet od této povinnosti nebo jinak mařití účel visitace.

162. Všechny řeholnice, ať Představené nebo podřízené, které samy nebo prostřednictvím jiných přímo nebo nepřímo by spolusestry naváděly, aby mlčely na otázky visitátora, aby mu pravdu zakryly, místo, aby ji upřímně přednesly, nebo pro výroky před visitátorem pronesené pod jakoukoliv záminkou jim nepříjemnosti činily, budou od visitátora potrestány podle svatých kánonů.

HLAVA DVACÁTÁ.

Vystoupení a propuštění řeholnic z kláštera.

163. Sestra, složivší sliby časné, může po uplynutí doby, pro kterou tuto profes složila, z vlastního popudu klášter opustiti a do světa se vrátiti, má se však bedlivě varovati, aby kroku takového neučinila, aniž by dříve prosila vroucí modlitbou za osvícení Ducha Svatého ve příčině svého povolání, o radu se tázala svého duchovního vůdce, aby snad v nerozvážném jednání nestala se nešťastnou a neohrozila spásu své duše. Podobně může Matka Představená za souhlasu Diskrétok takovou sestru ze spravedlivých a vážných důvodů před složením věčných slibů vyloučiti, takže musí klášter opustiti. Nesmí se to však státi pro její nemoc, nemůže-li se bezpečně dokázati, že sestra tuto svou nemoc před první profesí podvodně zatajila. Tato poslední výjimka platí také podle posvátných kánonů v následujícím případě propuštění sestry s dočasnými sliby.

164. Sestru s dočasnými sliby může propustiti místní biskup, když Matka Představená s Diskrétkami písemně se zaručily za správnost důvodů. Důvody propuštění musí býti vážné. Dostatečným důvodem však k propuštění jest nedostatek řehol-

ního ducha, takže jest ostatním na pohoršení a když opětovně napomenutí provázené spasitelným pokáním zůstalo bez výsledku. Důvody propuštění musí se dotyčné sestře sdělit, a musí se jí poskytnouti plná svoboda, aby se z toho ospravedlnila; její odpověď budiž svědomitě uvážena a ke spisům přiložena. Když tento rozsudek o propuštění z kláštera byl dotyčné sestře oznámen, zbývá jí možnost odvolati se k Svaté Stolicí proti tomuto propouštějícímu dekretu. Byl-li rekurs podán do desíti dnů od sdělení dekretu propouštějícího, propuštění nemá právní působnosti. Přijala-li však rozsudek, jest tím samým skutkem sprostěna slibů, a musí klášter co nejdříve opustiti.

165. Ku propuštění řeholnice nebo sestry laičky s věčnými sliby musí kromě závažných vnějších důvodů přistoupiti ještě skutečnost, že řeholnice jeví se nenapravitelnou. K tomu je třeba dokázati, že různé prostředky, jichž použito k její nápravě, byly bezvýsledné, takže patrně naděje na její obrácení jest vyloučena, vše dle úsudku Matky Představené a Diskrétek. Ale i v tomto případě má řeholnice právo se ospravedlniti; tato odpověď její musí se přiložiti k spisům. Místní biskup musí celý případ se všemi spisy a doklady, připojiv svůj úsudek, zaslati posvátné Kongregaci pro řeholníky, aby tento případ rozhodla.

166. Kdyby se stal případ, což nedej Bůh, že by se řeholnice nebo sestra laička dopustila velkého veřejného pohoršení nebo takového těžkého přestupku, z něhož by klášteru hrozila veliká škoda, může jí Matka Představená za souhlasu Diskréték a Ordinária naříditi, aby odložila roucho řeholní a vrátila se do světa; souhlas Ordinária si vyžádá, není-li nebezpečí v odkladu a je-li čas na něho se obrátiti. Avšak celý případ musí Ordinarius bez meškání předložiti Svaté Stolicí k posouzení.

167. Sestra po věčných slibech ať sestra chórová nebo sestra laička, jakýmkoliv způsobem propuštěná, není sprostěna řeholních slibů; dispens od nich musí býti vyžádána od Svaté Stolice.

168. Když sestra nebo řeholnice opustí klášter nebo je z něho propuštěna, musí se jí vrátiti věno, výbava, pokud ještě existuje, a také ostatní její jmění, které do kláštera přinesla, avšak bez úroků. Byla-li však přijata bez věna nebo bez věna dostatečného a nemůže-li ze svého jmění sama o sebe se postarati, má jí klášter, pouze z lásky, poskytnouti tolik, aby se mohla bezpečně a slušně vrátiti domů. Také má se Matka Představená o to postarati, aby vystupující sestra, pokud toho přirozená slušnost a spravedlnost vyžaduje, mohla po nějakou dobu, buď vzájemnou dohodou, nebo od Ordinária stanovenou, počestně býti živa.

169. Když sestry nebo řeholnice se odeberou z kláštera, ve kterém složily profes, ze závažných důvodů a jen na čas ku př., aby zastávaly důležitý úřad jako novicmistrové, prokurátorky do jiného kláštera téhož řádu se souhlasem obou představených a biskupa oné diecése, zůstávají příslušny do svého kláštera. Kapitolních shromáždění kláštera, do kterého byly poslány, smějí se zúčastniti s poradným a rozhodujícím hlasem, vyjímajíc vůbec volbu Matky Představené, řeholnice ty, které též ve svém klášteře hlas mají, jen když jim Matka Představená za souhlasu Kapitoly hlas udělí.

170. Je třeba svolení Svaté Stolice, aby sestra nebo řeholnice, opustivši původní svůj klášter, zcela a úplně náležela klášteru jinému téže řeholní rodiny. V tomto případě náleží věno ode dne přechodu tomuto druhému klášteru. Dovolení k trvalému přechodu nese sebou právo rozhodovati o vlastním jmění podle ustanovení čl. 30 těchto Stanov.

171. Nařízení článků 163 až 170 platí také s potřebnými změnami, jedná-li se o vystoupení, propuštění nebo přestoupení sester laiček.

HLAVA DVACÁTÁ PRVNÍ.

Závaznost stanov.

172. Tyto stanovy nezavazují samy o sobě pod hříchem, vyjímajíc ona ustanovení, která blíže určují sliby chudoby, čistoty, poslušnosti, jakož i ona nařízení, jichž zachovávání jest výslovným přikázáním Božím nebo církevním. Mimo to by se přestupující stanovy současně dopustily hříchu, kdyby se stalo toto přestoupení z opovržení, nebo kdyby tím utrpěla řeholní kázeň velikou škodu. V ostatních případech má býti řeholnicím prvním a nejúčinnějším důvodem, proč věrně zachovávají všechna pravidla řeholní a Stanovy, láska k Bohu a svatému jejich povolání.

173. Matka Představená a Diskrétky jsou již svým úřadem vázány, aby se staraly o věrné plnění svaté Řehole a Stanov a předcházely dobrým příkladem svým spolusestrám. Též mají mezi svými podřízenými podporovati znalost a provádění dekretů Svaté Stolice o řeholnicích jednajících. Matka Představená nechť hledí, aby alespoň dvakrát v měsíci se konala zbožná promluva k řeholní rodině.

174. Z rozumného důvodu, na čas a v jednotlivých případech, může Matka Představená dispensovati od plnění některého ustanovení Stanov.

Vyjmuty jsou věci svatými kánony přikázané, nebo porušující předmět slibů nebo jednající proti nabytému právu třetího, neb výslovně vyňatá věc z dispense. Taková dispens od plnění Stanov trvá však jen tak dlouho, pokud trvá právní její důvod. Stejnou pravomoc má biskup vzhledem k celé řeholní rodině.

175. Protože tyto Stanovy byly Svatou Stolicí prohlédnuty a schváleny, nemá nikdo práva je rušiti, měniti a doplňovati bez zvláštního povolení Svaté Stolice.

176. Svatá Řehole a Konstituce mají býti sestrám několikráte do roka při společném stole předčítány, rovněž i tak dekrety, jichž veřejné předčítání Svatá Stolica nařídí. Mimo to má míti každá řeholnice i novicka exemplář Stanov, aby mohly do nich také soukromě častěji nahlédnouti, a takto svatou Řeholi a Konstituce učinily si vodítkem svých prací a celého života klášterního.

D E K R E T.

2832/26

V Československé Republice je několik klášterů sv. Alžběty Třetího Řádu Sv. Františka, které zachovávaly až dosud Konstituce prastaré a jak se zdá, ne všude stejné. Jelikož se ukázalo, že tyto Konstituce svým stářím se přežily a také v mnohých klášterích neodpovídaly stávajícím předpisům kanonickým, se souhlasem místních biskupů měly představené těchto klášterů za velmi vhodné, aby se pro jejich kláštery sestavil stejný text Konstitucí, odpovídající přání Svaté Stolice, aby jeden a tentýž text v různých ale samostatných klášterích tohoto Řádu byl zaveden. Tento text předložily Představené Svaté Stolici, aby jej schválila. Zároveň žádaly, aby pro velké obtíže spojené se zachováváním papežské klausury se zaměnily až dosud skládané slavné sliby ve sliby jednoduché, věčné.

Jeho Svatost Papež Pius XI. ve slyšení Nejdůstojnějšího Pána Sekretáře Svaté Kongregace Řeholníků dne 17. června 1931 Konstituce jmenovaných Řeholnic Sv. Alžběty, Třetího Řádu Svatého Fran-

tiška, jejichž originál v latinské řeči vyhotovený je uschován v Archivu téže Svaté Kongregace, milostivě ráčil schváliti a potvrditi na zkoušku na sedm let, což také tímto dekretem se schvaluje a potvrzuje, iakož i to, že jmenované řeholnice budoucně budou skládati sliby jednoduché, věčné.

Dáno v Římě v Paláci Svaté Kongregace Řeholníků, dne, měsíce a roku jak shora uvedeno.

**Alexius Jindřich Maria Card. LEPICIER O. S. M.
Prefekt.**

Vinc. La PUMA Secr.

DEKRET

O PŘIPOJENÍ K FRANTIŠKÁNSKÉMU ŘÁDU

FR. BONAVENTURA MARANI

Generální Ministr celého Řádu Menších Bratří, ctihodnému klášteru řeholnic Řádu sv. Alžběty žijících dle Řehole Třetího Řádu sv. Františka v Praze, arcidiecése Pražská (v Bratislavě, apoštolská administratura Trnavská; Kadani, diecése Litoměřická: Brně, diecése Brněnská; Jablunkově, arcidiecése Vratislavská), pozdrav a Serafinské požehnání.

V touze, abychom vyhověli vašemu chvályhodnému zájmu o Serafinský řád, od něhož jste přijaly oděv a způsob života, jak vysvítá z dokladů nám poslaných; chtějíc též, pokud možno, splniti vaši žádost, nám posledně projevenou: a ovládání též nadějí, že vaše zbožnost a láska novou blahovůlí a milostmi denně více bude podnícena, aby vliv Serafinského ducha tím hojnějšího ovoce nesl; — vás všechny, jakož i vaše Sestry, které v budoucnosti přijmete, mocí této listiny k Našemu řádu, od něhož jste oděv a jméno přijaly, připojujeme a prohlašujeme za při-

pojeny a sice k tomu cíli, abyste podle Dekretu sv. Kongregace Odpustků a Reliquií, vydaného 28. srpna 1903 mohly podíl bráti na všech odpustcích, které Římští Papežové pouze Prvnímu a Druhému řádu přímo udělili a aby vaše chrámy účastny byly těchže odpustků, kterých požívají chrámy jmenovaných Řádů.

S Bohem a buďte pamětlivy ve svých modlitbách k Bohu Nás a Našeho Serafinského Řádu.

Dáno v Římě u sv. Antonína dne 30. prosince 1929.

FR. BONAVENTURA MARANI O. F. M.
Minister Generalis.

DEKRET.

Arcibiskupský Ordinariát v Praze stvrzuje tímto, že následující překlad Apoštolské Konstituce Pia XI. „Rerum condicio“ ze dne 4. října 1927, a dekretu sv. Kongregace řeholníků ze dne 17. června 1931 o aprobaci Konstitucí klášterů sv. Alžběty v Československu v podstatě se srovnává s latinským autentickým textem, jakož i Konstituce samy i dokument o přivtělení k řádu Františkánskému ze dne 30. prosince 1929.

Jelikož tyto překlady nemají stejného úředního charakteru jako původní latinské spisy, proto vyskytne-li se něiaký rozdíl, je směrodatným původní text latinský.

Dáno v Praze, dne 7. listopadu 1931.

Arcibiskupský Ordinariát:

Dr. Bohumil Opatrný,
kancléř.

Pečeť.

N.: 14236.

O B S A H.

	Strana
Předmluva	3
Schválení pravidel regul. III. řádu sv. Otce Františka	9
Pravidla regul. III. řádu sv. Otce Františka	11
Závěr. Požehnání sv. Otce Františka	17
Konstituce řeholnic sv. Alžběty:	19
I. Účel řeholnic sv. Alžběty	21
II. Třídy sester	22
III. Přijímání kandidátek do kláštera	22
IV. Obláčka a noviciát	27
V. Skládání slibů v klášteře	33
VI. Slib a ctnost chudoby	36
VII. Slib a ctnost čistoty	38
VIII. Slib a ctnost poslušnosti	39
IX. Modlitba a pobožnosti	41
X. Půst a sebedrtvení	46
XI. Kapitola vin	48
XII. Klausura a hovorna	50
XIII. Mlčení a dopisy	52

XIV. Zvláštní činnost řeholnic při ošetrování nemocných	54
XV. Vzájemná láska a péče o nemocné řeholnice	57
XVI. Povinnosti k zemřelým řeholnicím	61
XVII. Řízení a správa kláštera.	63
XVIII. Jednotlivé úřady	68
XIX. Visitace	74
XX. Vystoupení a propuštění řeholnic z kláštera.	75
XXI. Závaznost stanov	79
Dekret Svaté Stoly schvalující Stanovy	81
Dekret o připojení k Františkánskému Řádu	83
Dekret Arcib. Ordinariátu schvalující překlad	85

